

کتاب راهنمای تحصیلی دانشجویان دانشکده پرستاری و ملامایی حضرت فاطمه (س)

Nursing & Midwifery Students Guidelines

فهرست مطالب

عنوان:

صفحه

۴	ساختار مدیریت دانشکده
۵	پیام معاونت آموزشی
۶	آشنایی با دانشکده پرستاری و مامایی
۷	رشته پرستاری
۸	فلسفه
۹	رسالت
۹	وظایف حرفه ای دانش آموختگان
۱۰	استراتژی های اجرایی برنامه
۱۲	شرح وظایف دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری در بخش های بالینی
۱۵	سوگند پرستاری
۱۶	رشته مامایی
۱۶	تاریخچه مامایی در شیراز
۱۷	فلسفه
۱۹	تعاریف دروس
۲۱	شرح وظایف دانشجویان مامایی در بخش های بالینی
۲۲	سوگندنامه مامایی
۲۴	معرفی رشته کارشناسی اتاق عمل
۲۴	شرح وظایف فارغ التحصیلان رشته کارشناسی اتاق عمل
۲۶	معرفی رشته فوریت های پزشکی
۲۷	وظایف اختصاصی
۳۰	شرایط ورود و نام نویسی
۳۱	واحدهای درسی
۳۲	حضور و غیاب
۳۲	حذف و اضافه

۲۴.....	ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجوی.....
۳۶.....	مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل.....
۳۷.....	انتقال و جابجایی.....
۲۸.....	دانشجوی میهمان.....
۳۹.....	تغییر رشته.....
۴۱.....	پذیرش واحدهای درسی.....
۴۱.....	فراغت از تحصیل.....
۴۲.....	آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته.....
۴۵.....	استاد راهنما.....
۴۶.....	دوره دکتری پرستاری.....
۴۸.....	مقررات امتحان نظری.....
۴۸.....	مقررات پوشش اسلامی.....
۴۹.....	شرایط کار دانشجویی.....
۴۹.....	فرایند صدور گواهی اشتغال به تحصیل.....
۵۰.....	فرایند ثبت نام و انتخاب واحد از طریق اینترنت.....

ساختار مدیریت دانشکده

رئیس دانشکده: آقای دکتر محمد حسین کاوه

معاون آموزشی: خانم نسرین پور علیمحمدی

معاون پژوهشی: خانم طاهره کشاورز

معاون اداری و مالی: آقای علی زارع

مسئول تحصیلات تکمیلی: خانم مریم حضرتی

مدیر گروه اطاق عمل و هوشبری: آقای جمشید اسلامی

مدیر گروه پرستاری: خانم دهقان راد

مدیر گروه مامایی: خانم صدیقه فروهری

مدیر گروه فوریت‌های پزشکی: آقای محمد خسروی

مسئول اداره خدمات آموزشی: خانم شهلا سازگار

کارشناس خدمات آموزشی: خانم‌ها سمیه رحیمی، زهرا حسامی

مسئول امور کلاسها: خانم فرانک نامور

مسئول خدمات: آقای قاسمعلی ذریبخش

مسئول روابط عمومی: خانم شهناز معصومی

مقام معظم رهبري :

جوانان عزيز ، مردان و زنان ، بدانيد يك کشور و يك ملت ، بالاترين سرمايه اش همت و عزم و اراده ي جوانان آن کشور است .

پيام معاونت محترم آموزشي دانشكده پرستاري و ماما يي حضرت فاطمه (س)

دانشجوي عزيز

ورود شما به محيط مقدس و متعالي و بسيار مهم دانشگاه كه حضرت امام خميني (ره) آن را محل انسان سازي و ميديا تحولات جامعه نام نهادند ، خوش آمد مي گويم با توجه به اينكه دانشگاه با محيط هاي آموزشي قبل تفاوت بارزي دارد و ورود به مرحله تحصيلات عالي ، در واقع نقطه عطفي در زندگي و تكامل شخصيتي ، خانوادگي و اجتماعي است . از طرفي تغيير در نقش ها ، مسئوليت ها و انتظارات در محيط جديد ممكن است با چالش هايي براي دانشجويان و حتي استادان و مديران دانشگاهي همراه باشد از اين رو آشنا شدن و درك محيط و مرحله ي جديد و الزامات آن (نقش ها و مسئوليت ها) براي دانشجويان و حتي خانواده هاي آنان در بدو ورود به دانشگاه اهميت بالايي دارد به همين منظور كتاب راهنماي تحصيلي دانشجويان طراحي گرديده است كه مقتضي است با دقت كتاب مذکور را مطالعه فرمائيد و بعنوان يك منبع هر كجا كه لازم بود ، استفاده كنيد . مطمئن باشيد مسئولين ، اعضاي هيئت علمي دانشكده و ساير كاركنان جهت ارتقاي كيفيت آموزش دانشجويان تلاش خواهند نمود و در دسترس هستند . اميد است با پشتوانه قوي به ارائه خدمات علمي به گروههاي مختلف جامعه در موقعيتهاي گوناگون بپردازيد و در ارتقاي سطح سلامت جامعه گام برداريد .

**با آرزوي موفقيت
معاون آموزشي دانشكده**

آشنایی با دانشکده پرستاری و مامایی

دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) که يك دانشکده مادر در سطح کشور محسوب مي گردد از سال ۱۳۳۲ به همت آقای محمد نمازی تأسیس گردید. این دانشکده رسالت عظیمی را در جهت آموزش و تربیت نیروهای تحصیل کرده و حرفه ای برداشته است. از ابتدای تأسیس این دانشکده فارغ التحصیلانی با مدرک لیسانس به جامعه ارائه می داد. و سپس با معادل سازی برنامه های آموزشی با لیسانس دانشگاهی به فارغ التحصیلان برنامه سه ساله مدرک معادل لیسانس ارائه شد.

در حال حاضر دانشجویان این دانشکده در رشته های پرستاری، مامائی، اطاق عمل، هوشبری، فوریتهای پزشکی به تحصیل اشتغال دارند علاوه بر برنامه های فوق دانشجویان در برنامه های کارشناسی ارشد پرستاری و مامایی به تحصیل مشغول می باشند. برنامه کارشناسی ارشد پرستاری در سال ۱۳۶۶ و کارشناسی ارشد مامایی در سال ۱۳۷۰ با آموزش علوم و تجربیات بالینی و تحقیقاتی در علوم پرستاری و مامایی شروع گردید، و دارای گروههای آموزشی کارشناسی شامل: بهداشت، فن پرستاری، داخلی جراحی، روانپرستاری، اطفال، زنان و مامائی شامل گروههای: بهداشت مادر و کودک و اطفال و نوزادان، زنان، داخلی و جراحی، بارداری و زایمان و مدیریت می باشد. و دوره های کارشناسی ارشد پرستاری شامل: گرایشهای داخلی جراحی، روانپرستاری، بهداشت، اطفال و مدیریت می باشد. و دوره کارشناسی ارشد مامائی شامل: گرایش آموزش مامائی و بهداشت مادر و کودک می باشد.

- دوره دکتری پرستاری از نیمسال تحصیلی ۸۴-۸۳ شروع گردید و در آینده ای نزدیک برنامه دوره دکتری آموزش مامایی نیز در این دانشکده شروع خواهد شد.

۱- رشته پرستاری

پرستاری رشته ای مستقل و شاخه ای از علوم پزشکی است که دانش آموختگان آن به عنوان عضوی از تیم بهداشت در عرصه های مختلف مربوط به ارائه خدمات بهداشتی ، آموزشی ، پژوهشی ، مشاوره ای ، پیشگیری ، مدیریتی و حمایتی ، مراقبت های درمانی و توانبخشی می پردازند .

دوره کارشناسی پیوسته پرستاری اولین مقطع تحصیلی رشته پرستاری است که برنامه آن بر اساس ضوابط علمی و ارزش های اسلامی تهیه و تدوین شده است. آموزش پرستاری در سطح کارشناسی زمینه ساز تربیت پرستار حرفه است که به عنوان یک پرستار عمومی بتواند بررسی و شناخت وضعیت سلامت ، ارائه خدمات و هماهنگی مراقبت ها را در عرصه های مختلف به فرد ، خانواده و جامعه عهده دار شود.

تاریخچه رشته و پیشرفت های جدید:

پرستاری از مددجویان در فطرت و نهاد هر انسانی وجود دارد. رهبران الهی نیز همواره به عنوان الگو به امر پرستاری به عنوان کار نیک مبادرت می ورزیدند ، در همین راستا است که پیامبر اکرم (ص) یک شبانه روز پرستاری از بیمار را محشور شدن با حضرت ابراهیم (ع) در روز قیامت می داند. پرستاری علمی در ایران در سال ۱۲۹۴ با گشایش اولین آموزشگاه پرستاری در شهر ارومیه و سپس در سال های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۸ به ترتیب آموزشگاه های پرستاری شرکت نفت آبادان (۱۳۲۰) ، هلال احمر و همدان (۱۳۲۷) ، تهران (۱۳۲۸) ، نمازی شیراز (۱۳۳۳) و جرجانی مشهد (۱۳۳۸) تاسیس شدند . از شرایط پذیرش برخی از آموزشگاه ها داشتن مدرک دیپلم کامل متوسطه بود.

در سال ۱۳۳۷ طبق اساسنامه آموزشگاه های پرستاری مصوب شورای عالی فرهنگ ، مقرر گردید پذیرش داوطلبان کلیه آموزشگاه ها با مدرک کامل متوسطه ، دوره تحصیل سه سال و ارزش آن معادل لیسانس پرستاری محسوب گردد. برنامه تحصیلی مدارس عالی پرستاری با رعایت معیارهای شورای بین المللی پرستاران و سازمان بهداشت جهانی تنظیم و به تصویب شورای عالی فرهنگ رسید. در این برنامه علاوه بر دروس اختصاصی و فنی ، دروس علوم رفتاری و اجتماعی نیز گنجانده شد.

در سال ۱۳۴۴ اولین دوره آموزش چهار ساله پرستاری با تاسیس انستیتو عالی پرستاری فیروزگر آغاز گردید. به دنبال آن فارغ التحصیلان سایر آموزشگاه ها به منظور کسب مدرک لیسانس ، دوره تکمیلی لیسانس را طی نمودند. به طوری که در سال ۱۳۵۴ با تصویب دوره لیسانس پرستاری در وزارت علوم کلیه مراکز آموزش عالی پرستاری موظف به ارائه دوره چهار ساله با برنامه متمرکز گردیدند.

در سال ۱۳۵۹ با تشکیل شاخه پرستاری ستاد انقلاب فرهنگی برنامه ریزی متمرکز پرستاری توسط این شاخه با استفاده از نظرات صاحب نظران پرستاری صورت گرفت. با تشکیل وزارت بهداشت و درمان آموزش پزشکی ، در سال ۱۳۶۵ و ایجاد دانشکده های پرستاری و مامایی ، کیفیت آموزش پرستاری توسعه فراوان یافت.

در سال ۱۳۷۲ برنامه کارشناسی رشته پرستاری در راستای آموزشی جامعه نگر تدوین و در سال ۱۳۷۴ برنامه به تصویب شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی رسید. پس از تشکیل شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی این برنامه تحت نظارت کامل وزارت متبوع قرار گرفت.

ما اعتقاد داریم :

- پرستاري جزء لاينفك تيم سلامتي است. فرهنگ اسلامي ، معنويت و رعايت اصول اخلاقي در همه ابعاد مورد تاكيد ما است و بايد ضمن تامين نيازهاي فراگيرندگان ، زمينه رشد معنويت در آنها فراهم گردد.
- انسان خليفه و جانشين خداوند در زمين است. او داراي جسم ، روح ، هوش و اختيار است و مي تواند در تصميم گيري هاي مربوط به تامين نيازهاي سلامتي خود مشاركت نمايد. لذا حق حيات ، سلامت و تصميم گيري براي او محفوظ است.
- انسان به دليل نيروي تفكر و تعقل ، موجودي توانمند است. عدالتخواهي و يادگيري مستمر براي زندگي اجتماعي مطلوب از ويژگي هاي اوست.
- هر فرد كليتي واحد است كه به عنوان عضوي از جامعه داراي حقوق و مسئوليت هاي خاصي مي باشد.
- هر فرد با محيط خود تعامل دارد كه اين محيط آميزه اي از عوامل اجتماعي ، فرهنگي است كه زندگي فرد را تحت تاثير قرار مي دهد. اين محيط زمينه رشد و تعالي فرد ، ظهور نيازهاي سلامتي و نياز به مراقبت هاي پرستاري را فراهم مي سازد.
- سلامت حالي پويا و متاثر از عوامل دورني و بيروني است. سلامت گوياي ويژگي ها و رفتارهاي فرد است و محصول تعاملات فردي ، گروهي و محيطي مي باشد.
- پرستاران وظيفه تامين ، حفظ و ارتقاء سلامت افراد جامعه را بر عهده دارند و اين مهم با تكيه بر دانش روز و توجه به نيازهاي جامعه و شرايط جغرافيايي ، اقليمي قابل دستيابي است. کاربرد علم و هنر پرستاري در گرو كسب مهارت هاي شناختي ، عاطفي و رواني حركتي است كه از طريق آموزش کاربرد علوم مختلف (روانشناسي ، جامعه شناسي ، فيزيك) ميسر مي گردد.
- آموزش فرايندي دو جانبه است كه بر تعامل ياددهنده و يادگيرنده در جهت دستيابي به اهداف آموزش استوار است.
- آموزش پرستاري بايد در جهت رشد فردي و آماده سازي دانشجويان براي يادگيري مادام العمر و تكامل حرفه اي ارائه شود.
- آموزش پرستاري با تاكيد بر ارتقاي توانايي کاربرد تفكر انتقادي در مشكل گشايي و تصميم گيري استوار است.
- تاكيد بر شرايط اقليمي و زلزله خيز بودن كشور از موارد ضروري آموزش پرستاري است.
- تاكيد بر ارزش هاي اخلاقي ، معنوي ، حرفه اي و قانوني از اجزاء ضروري آموزش پرستاري به شمار مي آيد.
- روش آموزش بايد متنوع بوده و بر اساس نيازها ، توانائي ها و تجربيات قلبي فراگيرندگان باشد و با در نظر گرفتن استانداردهاي ملي ، منطقه اي و بين المللي بر اساس تجربيات گذشته ، نيازهاي حال و آينده ارائه شود.
- کاربرد فرايند پرستاري از اصول ارائه خدمات پرستاري است و با تاكيد بر آن در برنامه آموزشي از ضروريات است.
- ارائه خدمات پرستاري جامعه نگر ، مقرون به صرفه و اثر بخش است.
- خدمات پرستاري در مشاركت با تيم سلامت در بهبود كيفيت زندگي مددجويان موثر است.
- بهبود خدمات پرستاري در عرصه مبتني بر به كارگيري نتايج تحقيقات است. لذا توجه به تحقيقات در آموزش دانشجويان ضروري است.
- مشاركت در ارزشيابي و ارتقاء استانداردهاي حرفه اي از وظائف پرستاران است.

رسالت (Mission)

رسالت آموزش پرستاری در مقطع کارشناسی تربیت نیروی انسانی آگاه، متعهد، خیره و کارآمدی است، که با کسب توانایی های حرفه ای و بهره مندی از دانش روز خدمات مورد نیاز بهداشتی، مراقبتی و توانبخشی مقرون به صرفه را در بالاترین سطح استاندارد جهت تامین، حفظ و ارتقاء سطح سلامت جامعه بتواند ارائه دهد. این مهم از طریق آموزش، پژوهش و توسعه دانش پرستاری میسر می باشد.

دور نما (vision)

بر اساس این برنامه آموزشی در ده سال آینده همگام با دنیای در حال تغییر فراگیرندگان این رشته طبق استانداردهای منطقه ای جهانی آموزش خواهند دید: دانش آموختگان این رشته جایگاه خود را در عرصه های مختلف ارائه خدمات در کلیه سطوح پیشگیری مشخص و تثبیت خواهند نمود، در سطح ملی پست ها را اشغال نموده، خدمات اثر بخش و مقرون به صرفه در جهت اعتلای سطح سلامت جامعه و بهبود کیفیت زندگی مددجویان ارائه خواهند داد، و در سطح منطقه ای و بین المللی مطرح خواهند بود.

هدف کلی: (aims)

هدف کلی آموزش پرستاری در مقطع کارشناسی، تربیت افرادی است که قادر باشند به عنوان عضوی از تیم سلامت به ارائه خدمات مراقبتی و بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی و حمایتی و توانبخشی جهت تامین، حفظ و ارتقاء سلامت فرد، خانواده و جامعه بپردازند.

نقش های (Role definitions) دانش آموختگان رشته پرستاری در نظام سلامت

نقش های دانش آموختگان شامل: نقش مراقبتی و بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی و حمایتی و توانبخشی می باشد.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان با توجه به نقش های فوق الذکر عبارتند از:

- **وظایف مراقبتی و بهداشتی:** طرح و برنامه ریزی مراقبت از بیماران بر اساس فرآیند پرستاری شامل: بررسی وضعیت سلامت، شناخت مسائل و نیازهای بیمار یا مددجو به مراقبت های پزشکی و پرستاری، برنامه ریزی علمی، اجرا و ارزشیابی مراقبت های پرستاری، ارجاع به متخصصان* همکاری با سایر اعضای تیم بهداشتی در سطوح مختلف پیشگیری
- **وظایف مشاوره ای:** برقراری ارتباط حرفه ای با مددجویان و خانواده ها به منظور کمک به رفع مشکلات بهداشتی درمانی آنان، مشاوره و راهنمایی و هدایت مددجویان و خانواده ها در جهت بررسی مشکلات و بحران ها و رفع آنها، هماهنگی و برقراری ارتباط با تیم های مراقبت های اولیه بهداشتی و سایر اعضای گروه بهداشتی
- **وظایف آموزشی:** آموزش نکات بهداشتی و مراقبتی به فرد، خانواده و جامعه، طراحی برنامه آموزش به مددجو، افراد تحت سرپرستی و خانواده ها در سطوح مختلف پیشگیری، مشارکت فعال در تبادل تجربیات و دانش با همکاران و دیگر اعضای تیم بهداشتی

• **وظایف حمایتی و حرفه ای:** تشخیص و رعایت اختیارات و محدودیت های حرفه ای، حمایت از حقوق بیماران / مددجویان و گروهها در محیط های ارائه خدمات سلامت و جامعه، رعایت چهارچوب قانونی و اخلاقی در مراقبت از بیماران / مددجویان * قبول و پذیرش مسئولیت اعمال و تصمیم گیریهای خود

• **وظایف پژوهشی:** مشارکت و همکاری با نظام سلامت در انجام پژوهش در زمینه های مختلف مربوط به حرفه، بررسی و شناخت نیازهای مراقبتی، آموزشی، مشاوره ای و بهداشتی افراد، خانواده و جامعه از طریق اقدامات پژوهشی، همکاری با سایر اعضای تیم بهداشتی در جهت بکارگیری نتایج

• **وظایف مدیریتی:** برنامه ریزی برای کارکنان پرستاری در عرصه های خدمات، بررسی و شناسایی مشکلات مربوط به پرستاری، سازمان دهی در عرصه ارائه خدمات و ایجاد هماهنگی در نقش ها و فعالیت های گروه پرستاری، با توجه به تجربیات و معلومات هر یک از اعضای گروه، همکاری در زمینه برآورد هزینه در واحدهای مربوطه، نظارت و ارزیابی فعالیت انجام شده توسط گروه پرستاری و نتایج حاصل از آن، نظارت و ارزیابی میزان دستیابی به اهداف مدیریتی و حمایتی

• **وظایف توانبخشی:** آموزش فعالیت های روزمره زندگی بر حسب توانایی مددجو، فراهم کردن محیطی مناسب جهت بیان احساسات و نگرانی های مددجو و خانواده، حمایت و تشویق مددجو و خانواده در برنامه های مراقبتی، کمک به مددجو و خانواده در تطابق با تغییرات ایجاد شده ناشی از موقعیت خاص مددجو، کمک به مددجویان در جهت استفاده از حداقل توانمندیهای خود به منظور خودکفایی و کسب استقلال

• **عرصه های اشتغال به کار برای پرستار:** دانش آموختگان این رشته علاوه بر بیمارستانها می توانند در مراکز بهداشتی (درمانگاهها)، دفاتر ستادی و وزارتخانه ای، مراکز اورژانس، مراکز خصوصی که خدمات مراقبت در منزل را به عهده دارند و در برخی از مراکز صنعتی و کارخانه ها مشغول به کار شوند

استراتژی های اجرایی برنامه:

جهت نیل به اهداف آموزش پرستاری راهبردهای ذیل لازم است به کار گرفته شوند:

- به کار گیری تفکر خلاق، انتقادی و روش تحقیق در آموزش پرستاری
- تنظیم اهداف بر اساس اهداف آموزش پرستاری جامعه نگر
- تنظیم و ارائه برنامه های آموزش منطبق با نیازهای ملی و محلی و امکانات موجود
- تاکید بر پیشگیری و ارتقاء سطح سلامت فرد، خانواده و جامعه در تدوین اهداف آموزش
- طراحی برنامه آموزش مبتنی بر نقش ها و وظایف حرفه ای
- ارائه برنامه های آموزشی به صورت تلفیقی از معلم محوری و دانشجو محوری
- توجه به روش ها و فنون جدید آموزشی با تاکید بر تفکر خلاق و حل مشکل
- آموزش و تقویت مهارت های بالینی دانشجو از طریق ارائه الگوهای عملی مراقبتی
- آموزش دانشجو در جهت تقویت خودآموزی و یادگیری مستمر

واحدهای درسی کارشناسی پیوسته پرستاری:

دروس عمومی:	۲۰ واحد
دروس پایه:	۱۶ واحد
دروس اصلی:	۱۲ واحد
دروس اختصاصی:	۴۶ واحد
دروس کارآموزی:	۱۲ واحد
دروس کارآموزی در عرصه:	۲۴ واحد

واحدهای دانشجویان کارشناسی ناپیوسته پرستاری:

دروس عمومی:	۹ واحد
دروس پایه:	۱۳ واحد
دروس اصلی:	۶ واحد
دروس اختصاصی:	۲۶ واحد
دروس کارآموزی:	۱۰ واحد
دروس کارآموزی در عرصه:	۸ واحد

تبصره: دانشجویان پیوسته پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۵ واحد و ناپیوسته پرستاری ۴ واحد درس زبان عمومی را بیشتر اخذ می نمایند

رشته های مشابه در داخل کشور

رشته مشابه پرستاری در ایران وجود ندارد

رشته های مشابه در خارج از کشور

سابقه پرستاری علمی در خارج از کشور را می توان به قرن ۱۹ نسبت داد. از آن پس کارشناسی پرستاری در بسیاری از کشورها از جمله استرالیا ، کانادا ، آمریکا ، فیلیپین ، تایلند ایجاد شد.

تحصیل به صورت بورسیه

علاقمندان به تحصیل در این مقطع از سایر کشورها می توانند مطابق ضوابط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، به صورت بورسیه در دانشگاه های ایران پذیرش شوند.

شرح وظایف دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری در بخش های بالینی

* دانشجویان پرستاری، دانش، مهارت و قابلیت های لازم را برای ایفای کارآمد و اثر بخش نقش های فوق الذکر از طریق گذراندن واحدهای درسی می نمایند

دانشجوی پرستاری در طول دوران تحصیلی خود جهت کسب مهارت های بالینی برنامه کارآموزی و کارآموزی در عرصه خود را در ۵ فیلد اصلی (فن پرستاری و داخلی و جراحی ، اطفال ، بهداشت جامعه ، زنان و زایمان ، روانی) می گذرانند . وظایف دانشجو در بخش ها یا (محیط های ارائه خدمات) ذکر شده به دو دسته اصلی تقسیم می شود

- ۱- **وظایف عمومی** که در تمام بخش ها یا (محیط ارائه خدمات) مشترک می باشد .
- ۲- **وظایف اختصاصی** که ویژه بخش ها یا (محیط ارائه خدمات) بوده و در طی ترم دوم الی هشتم انجام می پذیرد . لازم به ذکر است که دانشجو قبل و یا همزمان با ورود به بخش ها یا (محیط ارائه خدمات) ذکر شده بایستی دانش مربوطه را از طریق دروس تئوری مربوطه کسب نماید .

الف (وظایف عمومی

- ۱- برقراری ارتباط مناسب حرفه ای با بیمار ، خانواده بیمار و همکاران دیگر در تیم بهداشتی
- ۲- طرح و برنامه ریزی مراقبت از بیماران براساس فرآیند پرستاری
- جمع آوری اطلاعات (شرح حال بیمار ، معاینات فیزیکی ، بررسی آزمایشات و ...)
- تعیین نیازهای بیمار / مددجو (تشخیص پرستاری)
- برنامه ریزی و اجرای اقدامات مناسب (مراقبت ، آموزش ، ارجاع)
- ارزیابی اقدامات انجام شده
- در راستای اجرای مرحله سوم فرآیند پرستاری اقدامات ذیل انجام می پذیرد
- انجام کلیه مراقبتهای پرستاری در مراحل مختلف (قبل ، حین و بعد از تستهای تشخیصی ، اعمال جراحی و ...) لازم به ذکر است که مراقبتهای پرستاری شامل دستورالعمل های مربوط به بهداشت فردی بیمار و دستورالعمل های تخصصی و ویژه بیماری می باشد .
- آموزش به بیمار / مددجو / خانواده در مورد بیماری ، نحوه مراقبت ، داروها و پیگیری درمان
- ارجاع بیمار / مددجو / خانواده به سایر افراد تیم بهداشتی و مراکز درمانی جهت پیگیری برنامه درمانی
- ۳- شناخت داروها و دادن دارو از راههای مختلف (خوراکی ، تزریقی ، قطره چشم و گوش ، لوله بینی - معده) با روش صحیح و رعایت نکات پرستاری
- ۴- ثبت کامل و دقیق اقدامات انجام شده و کنترل مدارک پزشکی بیماران
- ۵- تلاش در جهت تقویت خودآموزی و یادگیری مستمر و به روز کردن دانش و توانمندیهای خود

ب - وظایف تخصصی :

* فن پرستاری و داخلی و جراحی

- ۱- مراقبت از بیمار با کلهستومی و استوما ، شکستگی ، گچ و تراکشن ، سوند ادراری ، نفروستومی ، سیستومی ، سوختگی ، تراکیاستومی ، دستگاه تهویه مصنوعی ، پیس میکر مصنوعی و شیمی درمانی و
- ۲- تعویض انواع پانسمان با روش صحیح
- ۳- انجام کار با دستگاههای مختلف (الکتروشوک ، مانیتور ، پمپ انفوزیون و انواع ساکشن و)
- ۴- انجام کار در اتاق عمل به عنوان اسکراب و سیرکولار
- ۵- همکاری در احیای اولیه و پیشرفته قلبی - ریوی بیمار
- ۶- مراقبت از بیمار ایزوله و بیهوش
- ۷- تفسیر گازهای خونی ، الکتروکاردیوگرام و شناخت آریتمی های شایع
- ۸- انجام ساکشن بیماران با روش صحیح
- ۹- تعیین سطح هوشیاری بیماران با معیار GCSS
- ۱۰- انجام کلیه دستورالعملهای پرستاری فراگرفته شده در آزمایشگاه فن پرستاری

* بهداشت جامعه

- ۱- اطلاع از جدیدترین دستورالعملهای وزارت بهداشت و درمان در مورد واکسیناسیون ، نحوه نگهداری واکسن ها و صدور و بررسی کارت واکسیناسیون
- ۲- تزریق واکسن به مددجو با روش صحیح
- ۳- بررسی و اندازه گیری میزان رشد کودک و مقایسه با استانداردها
- ۴- تشخیص مادران باردار در معرض خطر وارجاع آنان
- ۵- انجام معاینات و آزمایشات ضروری برای مادر
- ۶- بیان و ارائه روشهای مختلف پیشگیری از بارداری
- ۷- تعیین راههای پیشگیری از عفونت در بیمارستان
- ۸- بازدید از قسمت های مختلف بیمارستان و تهیه کشت از مناطق آلوده
- ۹- بررسی محیط فیزیکی ، اجتماعی و روانی مدرسه و مقایسه آن با استانداردها
- ۱۰- انجام معاینات فیزیکی دانش آموزان مدرسه (وضعیت بینایی ، دهان و دندان و)
- ۱۱- بررسی وضعیت دموگرافی و فرهنگی مردم روستا
- ۱۲- تعیین علل مرگ و میر گروههای مختلف سنی در روستا
- ۱۳- بررسی وضعیت بهداشت محیط روستا

*** اطفال**

- ۱- مراقبت از كودك مبتلا به بيماريهاي داخلي و جراحي
- ۲- محاسبه سرم بيمار ، تنظيم قطرات ، محاسبه داروها
- ۳- مراقبت از نوزاد در انكيتور و تحت درمان بافتوتراپي
- ۴- انجام تنقيه از طريق كلستومي و مقعد
- ۵- ساكشن و تعويض پانسمان
- ۶- تشخيص نوزاد نارس از رسیده

*** زنان و زايمان**

- ۱- كنترل كردن انقباضات رحمي
- ۲- شنيدن صداي قلب جنين
- ۳- تعيين وضعيت قرار گرفتن جنين در رحم براساس مانور لئوپولد
- ۴- معاينه ، مراقبت و آموزش به مادران باردار طبيعي و پرخطر قبل ، حين و بعد از زايمان

*** روانپرستاري**

- ۱- برقراري ارتباط درماني مناسب (كلامي و غير كلامي)
- ۲- انجام مصاحبه با روش صحيح
- ۳- مراقبت از بيمار / مددجو با اختلالات مختلف رواني
- ۴- رعايت نكات ايمني در بخش رواني
- ۵- مراقبت از بيمار / مددجو قبل ، حين و بعد از الكتروشوك
- ۶- بررسي وضعيت رواني بيمار / مددجو

مقاطع كارشناسي ارشد و دكتر

در دانشگاهها و دانشكده هاي پرستاري به امر تدريس و تحقيق مي پردازند

سوگند پرستاري :

من در برابر این جمعیت بیاس خون شهدای راه حق و فضیلت بخدای بزرگ سوگند یاد می کنم که در همه شئون زندگی با پاکدامنی و عفاف زندگی کنم و حرفه خود را بعنوان یک وظیفه الهی در خدمت به جامعه قرار دهم ، و با ایمان و اخلاص آنرا دنبال نمایم و از هرچه زیان آور و موجب از بین بردن حیات انسانها باشد ، پرهیز کنم.

من با تمام نیرو و توان خود برای ترقی و تعالی حرفه ای که مسئولیت انجام آنرا بعهده گرفته ام کوشش خواهم نمود و هر مطلبی که بمن سپرده شود و هرگونه اسرار خانوادگی که در اثر حرفه خود بدست می آورم مکتوم خواهم داشت تا با یاری خداوند متعال و با اطاعت از نظام جمهوری اسلامی چهره تابناکی از حرفه خود بجامعه ارائه دهم .

من با نهایت خلوص و وفاداری پزشک را در معالجه بیماران یاری نموده و زندگی خود را وقف بهبود و خدمت به کسانی خواهم نمود که پرستاری آنها را بمن سپرده اند . خداوندا مرا در انجام این سوگند توفیق عنایت فرما .

امام خمینی (ره) :

این شغل پرستاری از شغلهاي بسیار شریفی است که اگر چنانچه انسان باوظایف انسانی و شرعی خودش عمل کند ، این یک عبادتی است که در فراز عبادتها در جه اول است .

علامه طباطبایي "قدس سره" :

من حاضر حاضر حاصل هفتاد سال عبادتم را با یک شب پرستاری از بیماران عوض نمایم .

۲- رشته مامایی

قدمت رشته مامایی در ایران به شکل آموزش عالی پس از تحصیلات دبیرستان، به ۸۰ سال قبل بر می گردد . اولین آموزشگاه مامایی بنام « مدرسه قابلگی » با ۱۰ نفر شاگرد در سال ۱۲۹۸ در بیمارستان بانوان (زنان) سابق شهر تهران تأسیس شد. پس از گذشت ۱۰ سال، اولین آموزشگاه عالی مامایی در سال ۱۳۰۸ و با اعطای مدرک معادل لیسانس بعنوان یکی از شعب مدرسه طب آغاز به کار کرد.

در سال ۱۳۱۲ دانشگاه تهران تأسیس شد و سپس دانشکده پزشکی آن نیز افتتاح گردید. لذا چند سال بعد در سال ۱۳۱۹ بیمارستان زنان ضمیمه دانشکده پزشکی منضم گردید .

از این آموزشگاه تا سال ۱۳۳۱ جمعا ۴۶۲ نفر فارغ التحصیل شدند. از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۵۸ برنامه آموزشی آموزشگاه به برنامه ۱/۵ ساله پرستاری و مامایی برای لیسانس‌ها تغییر یافت .

پس از آن بدنبال ۳ سال تعطیلی انقلاب فرهنگی از آغاز سال ۱۳۶۲ با نام « مدرسه عالی مامایی» شروع به کار کرد و مجدداً از ورودی دیپلم به تربیت کاردان و کارشناس مامایی اختصاص یافت.

در سال ۱۳۶۵ پس از انتقال آموزش گروههای پزشکی از آموزش عالی به وزارت بهداشت، دانشکده های پرستاری و مامایی تأسیس گردید که در بهمن ماه ۱۳۶۸ مصوب شد.

تاریخچه رشته مامایی در شیراز

اولین دوره مامایی در سال ۱۳۵۳ در شیراز به عنوان آموزشگاه عالی تخت جمشید تأسیس گردید . پس از پیروزی انقلاب اسلامی با مجتمع پرستاری ادغام گردید . بعد از انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۱ پذیرش کاردانی مامایی با اساسنامه جدید مجدداً " نوگشایی شد و سپس در سال ۱۳۶۲ دانشجویان دختر رشته های کشاورزی به کارشناسی مامایی تغییر رشته و شروع به تحصیل نمودند . برنامه کارشناسی ناپیوسته مامایی از سال ۱۳۶۵ شروع به پذیرش دانشجو نمود که تاکنون ادامه دارد . برنامه کارشناسی پیوسته مامایی از سال ۱۳۶۶ با پذیرش حدود ۸۰ دانشجو شروع گردید . کارشناسی ارشد مامایی در سال ۱۳۷۰ با پذیرش ۴ دانشجو با گرایش آموزش مامایی در سال ۱۳۷۲ با گرایش آموزش بهداشت مادر و کودک آغاز گردید که از سال ۱۳۸۰ بصورت هر ساله ۶-۴ دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد در هر دو گرایش پذیرفته می گردد . با توجه به سابقه درخشان و توانایی های موجود دانشکده در تربیت نیروی انسانی مورد نیاز نظام سلامت و آموزش عالی کشور برای راه اندازی دوره ی دکتری تخصصی (PHD) بهداشت باروری نیز اقدام شده است که مراحل آن در حال پیگیری است .

فلسفه:

خانواده واحد بنیادی جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان است و مادر در این کانون نقش تعیین کننده ای را بعهده دارد ، لذا باید توجه به سلامت جسمی و روانی او در راس برنامه های بهداشتی و درمانی دولت جمهوری اسلامی ایران قرار گیرد با توجه به آمار زنان در سنین باروری و با در نظر گرفتن تعریف جهانی ماما و گستردگی وظایف و توانایی های او در ارائه خدمات به مادران کودکان ، خانواده و جامعه لزوم گسترش آموزش مامائی و حدود وظایف آن بیشتر محسوس می گردد مشخصات کلی برنامه و محتوای دروس دوره کارشناسی پیوسته مامائی بشرح زیر به تصویب شورایعالی برنامه ریزی رسیده است.

۱- تعریف و هدف

ماما فردی است که پس از اتمام تحصیلات در دوره متوسطه ، شرکت در کنکور و پذیرش در دانشگاه دوره تحصیلی خود را بر اساس برنامه آموزشی معتبر کشوری و در سطح بین المللی با موفقیت طی کرده و صلاحیت های لازم را برای ارائه خدمات خود در جامعه کسب کرده است انجام خدمت در عرصه مامائی از آن جهت که برای زنان و مادران یعنی کسانی که سلامت حال و آینده جامعه به آنها بسته است جایگاهی والا و ارزشمند دارد و از طرف دیگر مسئولیتی بزرگ و سنگین محسوب می شود . يك مامای شایسته قادر به انجام طیف وسیعی از مهارت ها می باشد دانش ، مهارت ها و همچنین خدمات مامائی حرفه ای ارتباط زیادی با پرستاری حرفه ای و پزشکی تخصصی زنان و زایمان و نوزادان دارد.

دوره کارشناسی مامائی یکی از دوره های آموزش عالی گروه پزشکی است که هدف آن تربیت کارشناسان متعهد در زمینه آموزش و خدمات مامائی است بطوریکه با کارآئی و مهارت لازم بتوانند به عرضه خدمات گسترده بهداشتی و مامائی در جهت تامین سلامت مادران و کودکان جامعه اسلامی ایران بپردازند.

۲- طول دوره طول دوره کارشناسی ناپیوسته مامائی با ۲ سال و کارشناسی پیوسته مامائی ۴ سال و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی مراکز آموزش عالی مصوب شورایعالی برنامه ریزی است . دروس بصورت نظری ، عملی ، نظری- عملی و کارآموزی و کارآموزی در عرصه عرضه می شود. ۶ ماه تا یکسال آخر فقط به شکل کارآموزی در عرصه بهداشتی - درمانی و تخصصی ارائه می شود.

۳- واحد های درسی

تعداد کل واحد های درسی این دوره ۱۳۵ واحد بشرح زیر است:

دروس عمومی	۲۰ واحد
دروس پایه	۲۰ واحد
دروس اصلی	۱۷ واحد
دروس تخصصی شامل (کارآموزی ها)	۶۲ واحد
کارآموزی در عرصه	۱۶ واحد

۴- نقش و توانایی

فارغ التحصیلان دوره کارشناسی مامائی دارای توانایی ها و مهارت‌های زیر خواهند بود:

۱. آموزش بهداشت و ارائه خدمات بهداشتی و مامائی گسترده به جامعه زنان در سنین باروری با درک نیاز های فرهنگی ، اجتماعی ، اقتصادی و بهداشتی خانواده به منظور کمک به کم کردن میزان مرگ و میر مادر و نوزاد
۲. مشاوره و راهنمایی خانواده در مورد بهداشت ازدواج و بهداشت نسل و مسائل دوران بارداری و بعد از زایمان و تنظیم خانواده
۳. انجام کلیه مراقبت های دوران بارداری ، انجام زایمان و مراقبت های بعد از زایمان از جسمی روانی و مراقبت نوزاد با مسئولیت کامل خود در بیمارستانها و منازل و با مراکز زایمانی دیگر
۴. تشخیص زودرس بیماریهای دوران بارداری و پی بردن به موارد غیر طبیعی در مادر و جنین و نوزاد و شیر خوار کمک گرفتن از پزشک در مورد لزوم و انجام فوریت های مامائی در صورت عدم دسترسی به پزشکی در مواقع اورژانس
۵. انجام اپی زیاتومی و ترمیم آن با استفاده از بیحسی موضعی
۶. تشخیص بیماریهای زنان و ارجاع به پزشک متخصص در صورت لزوم
۷. گرفتن اسمیر از دهانه رحم و انجام معاینه پستان
۸. پیشگیری از امراض زنان و بهداشت تنظیم خانواده در حد شرع مقدس اسلام و گذاردن IUD

۵- ضرورت و اهمیت

با توجه به موارد زیر ضرورت و اهمیت این دوره مشخص می شود:

۱. نیاز روز افزون زنان ایران به خدمات بهداشتی و مامائی به شکل مطلوب
۲. نیاز به مامای تحصیل کرده در مراکز بهداشتی درمانی مختلف
۳. نیاز به گسترش مراکز بهداشت مادر و کودک- تخت های بیمارستانی و گسترش مراکز زایمانی و زایشگاههای سیار بمنظور ارائه خدمات مامائی
۴. پایه ریزی و تقویت دوره کارشناس ارشد

وظائف حرفه ای دانش آموختگان

ماما می بایست در رابطه با نقش های مختلف خود وظائف ذیل را به عهده دار شود .

حفاظت و حمایتی

- ثبت مراقبتها و معاینات و تجویزات و تکمیل پرونده
- برقراری ارتباط مناسب با سایر همکاران
- حمایت های روحی ، عاطفی و روانی از مددجو
- رعایت اصول اخلاقی و مقررات و قوانین حرفه ای
- احیاء مادر و نوزاد

آموزشی و پژوهشی

- انجام آموزش - در دوره‌های مختلف زندگی به مددجویان
- همکاری در انجام پژوهش و شرکت در طرح‌های ملی و تحقیقاتی

مشاوره ای

برقراری ارتباط حرفه ای با مددجویان ، مشاوره و راهنمایی آنان

مراقبتی و بهداشتی

- گرفتن شرح حال و انجام معاینات فیزیکی کامل و پذیرش زن باردار
- درخواست آزمایشات لازم و سونوگرافی و انواع روش‌های پاراکلینیکی
- ارزیابی سلامت جنین ، انجام مراقبت‌های قبل از بارداری و بارداری طبیعی
- تشخیص موارد غیر طبیعی مامایی در مددجویان و انجام اقدامات مربوطه و ارجاع در صورت لزوم به پزشک متخصص
- انجام معاینات و اژینال و لگن ، انجام معاینات و غربانگری زنان و ارجاع موارد مورد لزوم به پزشک متخصص
- انجام زایمان طبیعی و اپی زیاتومی با استفاده از بیحسی و ترمیم آن
- انجام اقدامات اولیه در فوریت‌های مامایی در صورت عدم وجود پزشک متخصص
- انجام واکسیناسیون مادر و کودک و تجویز انواع روش‌های تنظیم خانواده

مدیریتی

اداره بخش‌های ارائه کننده خدمات مامایی

عرصه های اشتغال به کار برای ماما :

دانش آموختگان رشته مامایی علاوه بر زایشگاهها و بیمارستان های زنان اعم از آموزشی ، تامین اجتماعی و . . . در مراکز بهداشتی (درمانگاهها) ، دفاتر ستادی ، مراکز تسهیلات زایمان مشغول بکار خواهند شد همچنین می توانند دفاتر کار مامایی ایجاد و بطور مستقل انجام وظیفه نمایند .

در صورت ادامه تحصیل در مقاطع کارشناسی ارشد ، دکترا در دانشگاهها و دانشکده های پرستاری و مامایی می توانند به امر آموزش و پژوهش بپردازند قابل ذکر است که با داشتن کارشناسی مامایی می توان در رشته های علوم پایه و اپیدمیولوژی و . . . هم ادامه تحصیل داد.

تعاریف دروس

دروس دانشگاهی از لحاظ محتوی ، به دروس عمومی و اختصاصی

(پایه و تخصص رشته) و از نظر ارتباط با یکدیگر به دروس پیوسته (پیش نیاز) و مستقل و از جنبه لزوم یا عدم لزوم انتخاب به دروس اجباری و اختیاری و از لحاظ نحوه تعلیم و تدریس ، به دروس نظری - عملی و نظری و عملی ، کارآموزی و کارآموزی در عرصه تقسیم می شود .

تبصره :

دروسی که بصورت نظری و عملی نوشته می شوند مستقل از یکدیگر تدریس می شوند و هر يك شماره درس جداگانه و نمره جداگانه دارند .
دروسی که بصورت نظری - عملی نوشته می شوند يك درس محسوب شده و شماره درس مشترك و نمره مشترك دارند .

دروس عمومی :

دروسی است که به منظور توسعه بخشیدن به اطلاعات عمومی دانشجویان و رشد فرهنگی آنان بر اساس فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و نیز آشنایی با روشهای علمی عرضه می شود .

این درس برای دوره کارشناسی پیوسته مامایی ۲۵ واحد می باشد و دانشجویان کارشناسی ناپیوسته ۱۳ واحد می باشد .

تبصره :

دانشجویان کارشناسی پیوسته مامایی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز ۵ واحد کارشناسی و ناپیوسته ۴ واحد درس زبان عمومی را بیشتر اخذ می نمایند .

دروس اختصاصی :

این دروس به دو دسته : دروس پایه و اصلی و دروس تخصصی تقسیم می شود

۱-دروس پایه و اصلی : دروسی است که برای آماده نمودن دانشجو ، توسعه اطلاعات و تقویت بنیه و بینش علمی وی و درک بهتر دروس تخصصی رشته مامایی عرضه می شود . دروس پایه برای دانشجویان کارشناسی پیوسته ۲۰ واحد و دروس اصلی ۱۷ واحد می باشد و برای دانشجویان کارشناسی ناپیوسته پایه ۶ واحد درس و اصلی ۸ واحد می باشد .

۲-دروس تخصصی : دروسی است که صرفاً به منظور ایجاد و افزایش کارآیی های علمی و عملی تدریس می شود .

دروس تخصصی برای دانشجویان کارشناسی پیوسته ۴۷ واحد و کارشناسی ناپیوسته ۲۸ واحد می باشد .

تبصره : دانشجویان پیوسته جمعا " ۱۳۰ واحد و دانشجویان ناپیوسته جمعا " ۷۲ واحد را در طی تحصیل می گذرانند .

دروس جبرانی :

در صورتی که دانشجو دروسی را در مقطع قبل نگذرانده باشد موظف است اضافه بر واحد های درسی مقرر ، مطابق برنامه آموزشی مربوطه آن درس را بعنوان دروس جبرانی بگذراند که این شامل دانشجویان کارشناسی ناپیوسته می گردد .

دروس اجباری :

دروسی که فارغ التحصیل شدن دانشجو منوط به گذراندن آنهاست و با دروس دیگر قابل تعویض نمی باشد که معمولاً در آرایش ترمی دانشجویان آورده شده است .

دروس پیوسته (پیش نیاز) :

دروسی است که گذراندن آنها برای گرفتن يك درس دیگر ضروری است .

دروس مستقل :

دروسی است که انتخاب آنها منوط به انتخاب یا گذراندن درسهای دیگری نیست .

دروس نظری :

دروسی است که درکلاس درس ارائه می شود .

شرح وظایف دانشجویان کارشناسی مامایی در بخش های بالینی

دانشجویان مامایی قبل از کارآموزی های تخصصی (بخش های بالینی خصی) واحد آزمایشگاه و کارآموزی فن پرستاری را می گذرانند که در این بخش آشنایی با محیط بیمارستان ، مقررات بخشها و نحوه مراقبت اولیه از بیماران با توجه به نیاز بیمار و استانداردهای مراقبتی صورت می گیرد .

درمانگاههای بارداری:

- گرفتن شرح حال و انجام معاینات فیزیکی کامل
- درخواست آزمایشات لازم (حاملگی ، خون ، ادرار و . .)
- بررسی کنترل سلامت مادر و جنین
- انجام آموزشهای لازم به مادر و پدر در رابطه با بهداشت دوران بارداری (تغذیه ، ورزش و . .) و آمادگی برای ایفای نقش والدین
- ترویج تغذیه با شیر مادر در اواخر دوران بارداری و بعد از زایمان

بخش های اتاق زایمان

- معاینه فیزیکی و مامایی مادر
- تشکیل پرونده ، گرفتن شرح حال طبق فرم های مربوطه
- انفوزیون سرم ، کنترل وضعیت مادر و انجام معاینات لازم
- تشخیص موارد غیر طبیعی ، انجام اقدامات مناسب در شرایط مختلف
- انجام زایمان های طبیعی ، معاینه و مراقبت از نوزاد
- اداره مراحل بعد از زایمان ، آموزش و مشاوره با مادر در مورد شیر دهی و تنظیم خانواده
- توانایی و کنترل مددجویانی که زایمان غیر طبیعی دارند
- کسب مهارت در نسخه نویسی

بخش های داخلی و جراحی

- گرفتن تاریخچه و انجام معاینات فیزیکی بیماران
- آشنایی با بیماریهای مهم و شایع همراه با حاملگی
- تشخیص اورژانس های داخلی و جراحی در زنان حامله
- کسب توانایی در انجام اقدامات و مراقبتهای ضروری در مورد بیماران

بخش های نوزادان و اطفال

- مراقبت از نوزاد سالم ، نارس و تشخیص نوزاد غیر طبیعی
- آشنایی و یادگیری در مورد نحوه دارو دادن به نوزاد
- معاینه فیزیکی نوزادان و اطفال
- نحوه کار با انکوباتور

- مشاوره مادران و همراهان نوزاد در جهت پیشگیری از عوارض بیشتر و مراقبت‌های لازم

بیماری‌های زنان

- گرفتن شرح حال از بیمار و انجام معاینات بالینی در بیماری‌های زنان - تشخیص حالات زن در هنگام سلامت و بیماری به ویژه بیماری‌های دستگاه تولید مثل و تشخیص احتیاجات وی و تصمیم مناسب

- انجام مشاوره و آموزش در مورد بیماری‌های زنان

درمانگاه‌های بهداشت مادر و کودک و تنظیم خانواده

- گرفتن شرح حال

- آموزش و مشاوره قبل و بعد از ازدواج برای بارداری

- آموزش و انجام واکسیناسیون مادر ، نوزاد - شیرخوار

- آموزش درمورد روش شیردهی رشد کودک و پایش آن

- کسب مهارت در انجام مراقبت‌ها و معاینات مادران و کودکان

تنظیم خانواده :

۱- مشاوره و آموزش در خصوص استفاده از روش‌های مختلف پیشگیری از بارداری با زوجین

۲- گذاردن I U D و چک کردن آن

۳- تجویز قرص‌های ضد بارداری ، کاندوم و . . .

مدیریت

- آشنایی با اداره و کنترل بخش و برنامه ریزی پرسنل

- انجام تکالیف محوله و امور مربوطه به بخش

پروردگارا ، حمد و ثنای بی پاپانت را بجا می آورم که نعمتم ارزانی داشته و مرا بعنوان ماما ، همراهی در مسیرخلفت قرار دادی . در پیشگاهت و به کتاب آسمانیت سوگند یاد می کنم که همواره تا واپسین لحظه حیاتم با عشق و ایمان ، در راه بقای مطلوب بشر کوشا بوده امانتدار گوهر آفرینش باشم و حفاظت از آن را وظیفه خطیر خویش بدانم و با طهارت قلبی و روحی که لازمه امانتداری است ، حافظ و حامی گوهر و صدف مادر باشم . سوگند یاد می کنم از هواهای مادی و نفسانی اجتناب نموده و حافظ حقوق و اسرار مراجعین و بیماران بوده و آنان را به هیچ عنوان از خدمات مورد نیاز محروم نسازم . سوگند یاد می کنم هرگز عملی خلاف قانون انجام نداده و همواره حرمت مراجعین حرفه ، خود و همکاران را حفظ نمایم .

پروردگارا : تو را به حرمت نیکان در گاهت سوگند یاد می دهم که مرا در انجام مسئولیتی که بر دوشم نهاده شد ، همواره یارو یاور باشی . آمین یا رب العالمین .

خدایا : سر تعظیم و تکریم بر آستان لطف و عطوفت تو فرود می آوریم که آراسته به سویت نیکویی هاست و وجودت بر همه آفرینش رحمت است و برکت . پس تنها به این قبله درگاه افتدا می کنیم و استقامت و شکیبایی و رسیدن به ساحل آرامش را تنها از تو می خواهیم .

مقام معظم رهبری می فرمایند : دانشگاه ، جام جم حیات و رشد ملی است . در آن ، آفاق رشد و ارتقاء و یا افول و انکسار را می توان رویت کرد . از آن بام می توان بر فراز آسمان يك ملت شد و آینده ي جامعه را نه با حدس و گمان ، که با قطع و یقین به تماشا نشست . دانشگاه با محیطی جوان ، پرنرزی ، حساس و برانگیزنده ، تحصیلکرده و روشنفکر ، مرتبط با افکار و اندیشه ها و دهها ویژگی دیگر ، جان امید است ، هم دلسوزان بدان آرزومندانه نگرسته و می نگرند و آینده ي برتر را درگر و تکاپوی آن می شمردند و هم کینه توزان و دشمنان به آن طمع ورزانه نظر می کنند و آمال خویش را از آن دریچه تمنا می دارند و چنین است که دانشگاه ، آوردگاه جبهه های متقابل است ، میدان اصلی سربازگیری و نیرویابی است ، خاکریز نخست مواجهه و رویارویی است و در يك کلام ، دانشگاه صحیفه یی گشوده است که حرف اول و سخن آخر را در آن رقم می زنند .

هر کسی نفسی را حیات بخشد و از مرگ نجات دهد مثل آن است که تمام مردم را حیات بخشیده است .

سوره مبارکه مائده (آیه ۲۱)

کسی که به مدت يك شبانه روز به پرستاری و مراقبت بیماری بیا خیزد ، خداوند او را با ابراهیم خلیل مبعوث می گرداند و از صراط چون برق درخشنده می گذرد .

کسی که در برآوردن نیاز بیماری تلاش می کند چه آن را به جا آورد و چه نیاورد از گناهان خود در می آید ، مانند روزی که از مادر متولد شده است .

رسول گرامی اسلام (ص)

۳- کارشناسی اتاق عمل

فلسفه :

به موازات تربیت پزشکان متخصص جراحی ، تربیت تکنسین اتاق عمل امری ضرورت است که در برآورد نیازهای درمانی امت مسلمان ایران از اهمیت خاصی برخوردار است . کمبود افراد کاردان و آشنا به مسائل اتاق عمل و کمبود پرستاران تربیت شده برای اینکار لزوم تاسیس دوره کاردانی تکنسین اتاق عمل را ایجاب می نماید.

واحدهای درسی:

الف: دروس عمومی ۲۵ واحد

ب: دروس پایه ، اختصاصی و کارآموزی ۸۴ واحد

ه: کارآموزی در عرصه ۲۴ واحد

اهداف دوره کارشناسی اتاق عمل ، تربیت نیروی انسانی مورد نیاز اتاقهای عمل جراحی در بیمارستانهای کشور را به عهده دارد که بتوانند در مسائل فنی پزشکان جراح را یاری دهند و پرستاران بتوانند به کارهای محوله خود بپردازند : در سه حیطه زیر وظایف فارغ التحصیلان کارشناسی اتاق عمل خلاصه می شود :

۱- کمکهای لازم فنی را در اتاقهای عمل به جراحان بنمایند.

۲- وسایل جراحی را استریل و جهت استفاده آماده نمایند.

۳- اداره اتاقهای عمل را به عهده بگیرند.

شرح وظایف فارغ التحصیلان رشته کارشناسی اتاق عمل :

۱- آشنایی کافی با مجموعه اتاقهای عمل ، اتاق بهبودی و بخش تدارکات مرکزی داشته و بتواند به سهولت در این مجموعه فعالیت نماید.

۲- طرح (Design) اتاق عمل را فراگرفته ، وسایل نصب شده ، نوع خاص برق رسانی ، لویه کشی آب ، عایق بندی سطوح، رنگ آمیزی بخش ، روشنایی ، سیستم کنترل کننده درجه حرارت بخش ، بشناسد و قادر به اظهار نظر باشد.

۳- وسایل جراحی را شناخته و قادر به بسته بندی در مجموعه ای که به نام Set از آن یاد می شود باشد.

۴- بتواند وسایل جراحی را با روشهای حرارت مرطوب در اتو کلاو ، حرارت خشک در Oven ، استفاده از گاز EO ، و مواد شیمیایی استریل نماید .

۵- نحوه تدارکات يك اتاق عمل جراحی را پیش بینی ، تهیه ، استریل و در اختیار اتاق عمل قرار دهد.

۶- قادر به انجام وظیفه به عنوان اسکراب و سیرکولار باشد.

۷- بتواند اتاقهای عمل آلوده را با روشهای فراگرفته شده آماده برای عمل های مجدد نماید.

۸- آشنایی با محلولهای داخل وریدی داشته و موارد استفاده هر کدام را بداند.

۹- با مانیتورینگ بیماران بیهوش آشنا بوده و کاربرد آنها را بداند.

۱۰- قادر به باز نگهداشتن راه هوایی بوده و همچنین بتواند يك IV line را ایجاد نماید.

۱۱- اصول ایمنی را دانسته و آنها را به کار بندد.

- ۱۲- آشنایی با وسایل بیهوشی بخصوص سکشن و ماشین بیهوشی داشته باشد.
- ۱۳- با بیماریهای قابل انتقال مثل Hepatitis , AIDS آشنا بوده و دستورالعمل های مراقبتی در اتاق عمل را بداند.
- ۱۴- با خون و فرآورده های آن آشنا بوده و کاربرد هر يك را بداند.
- ۱۵- قادر به آماده کردن بیمار از نظر Prup & Drape , Position , Shaving باشد
- ۱۶- قادر به کمک به جراح بعنوان کمک جراح باشد.
- ۱۷- بتواند در زمینه تکنیکی جراح را یاری رساند.
- ۱۸- وسایل اندوسکوپی ، میکروسکوپ ، الکتروکاتری را شناخته و کاربرد آنها را بداند.
- ۱۹- قادر باشد مدیریت اتاقهای عمل را به عهده بگیرد.
- ۲۰- قادر به ایجاد ارتباط مناسب با همکاران تیم بیهوشی ، کارکنان اتاق بهبودی، بخش تدارکات مرکزی باشد.
- ۲۱- از مجموع وسایل در اختیار خود به نحو احسن مراقبت نموده و صرفه جویی نماید

۴- رشته‌های کاردانی فوریت‌های پزشکی

به منظور تحقق اصل ۲۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران که در آن دولت موظف به امداد رسانی به مصدومین و بیماران نیازمند درمان فوری می‌باشد و همچنین با هدف کاهش عوارض و معلولیت‌های ناشی از حوادث و بیماری‌ها و نیز کاهش بستری شدن در بیمارستان‌ها، رشته کاردانی فوریت‌های پزشکی از بهمن ماه ۱۳۸۱ تأسیس گردید و بر همین اساس هدف از تأسیس این دوره، تربیت افرادی است که بتوانند در سیستم فوریت‌های کشور (EMS) به انجام وظایف خطیر امداد سریع و کمک رسانی به مصدومین و بیماران پرداخته و پس از اثبات نمودن وضعیت آنان در صحنه و اقدامات اولیه پزشکی مناسب در حد صلاحیت شروع و آنان را به مراکز درمانی منتقل نمایند.

ضرورت و اهمیت :

امداد فوری به مصدومین و بیماران در حساس‌ترین زمانها یعنی به هنگام وقوع حوادث و شدت بیماری‌ها مساله‌ای حیاتی است و تربیت نیروی انسانی کارآمدی که بتواند در چنین لحظاتی به یاری مصدومین و بیماران بشتابد و در حدود صلاحیت‌ها خدمات اولیه پزشکی را تا شروع درمان توسط پزشک مربوطه ارائه نماید یک ضرورت جدی و انکارناپذیر است.

پذیرش دانشجوی :

پذیرش از طریق آزمون نیمه متمرکز انجام خواهد شد.

شرح وظایف

وظایف دانشجوی به دو دسته وظایف عمومی و اختصاصی تقسیم بندی می‌گردد.

وظایف عمومی : به عنوان پایه و اساس تمامی وظایف اختصاصی بوده و همیشه و در همه حال دانشجوی و یا فارغ‌التحصیل این رشته موظف

به انجام آن می‌باشد که از آن جمله عبارتند از:

- ◆ همیشه بموقع در محل کارآموزی (کار) حاضر شود.
- ◆ همیشه باید یونیفرم و وضعیت ظاهر مناسب باشد.
- ◆ همیشه با اعتماد به نفس آماده انجام دستورات عملی تخصصی باشد.
- ◆ همیشه کارهای محوله را با علاقه انجام داده و بدنبال یادگیری کارهای جدید باشد.
- ◆ همیشه کارهای خود را با برنامه ریزی صحیح و بدون نیاز به وجود سرپرستی انجام دهد.
- ◆ همیشه وظایف محوله را بطور کامل انجام دهد.
- ◆ همیشه با دیگران بخوبی همکاری نموده و داوطلب کمک به دیگران باشد.
- ◆ در پیش بینی و حل مشکل از فکر خود استفاده نموده و در صورت نیاز از مشاوره دیگران بهره گیرد.
- ◆ درکسب علوم جدید، پویا بوده و همیشه فعالانه در فعالیتهای علمی گروهی شرکت نماید.
- ◆ همیشه با در نظر گرفتن اولویت‌ها وظایف خود را انجام دهد.
- ◆ همیشه انگیزه کافی یادگیری را داشته و در جهت ارتقاء آن کوشش نماید.
- ◆ انتقاد پذیر بوده و در رفع اشتباه خود کوشش نماید.
- ◆ همیشه مودب و متین بوده و در همه حال اصول ارتباط صحیح را با بیمار، پرسنل، همکار، مربی و ... را رعایت نماید.

وظایف اختصاصی:

- معمولاً در بالین بیمار یا مصدوم و در محیط های بالینی با توجه به نیازمند بودن به دانش تخصصی گرفته و ارتقاء می یابد.
- با ساختمان و عملکرد دستگاههای مختلف بدن به میزان لزوم آشنا شود.
- عوامل مختلف بیماری را (میکروب- انگل- ویروس و ...) بشناسد.
- ضمن درک اهمیت بهداشت عمومی روشهای مبارزه با عوامل بیماری را فرا گیرد.
- اصول پیشگیری از بیماریهای واگیردار را در عمل پیاده نماید.
- ضدعفونی کننده ها را بشناسد.
- ضدعفونی نمودن آمبولانس و وسایل آن را فرا گیرد.
- مفاهیم سلامت- بیماری- بهداشت- بهداشت فردی را بداند.
- بمنظور ارتباط راحت تر با سایر کارکنان حرفه بهداشتی درمانی و اصطلاحات خاص و رایج را در امداد و کمک اولیه فرا گیرد.
- با اصطلاحات و واژه های دارویی آشنا شده و انواع داروهای مصرفی در فوریتهای پزشکی را شناخته و مورد استفاده آن را بداند.
- فرآورده های مختلف دارویی و طریقه مصرف آنان را دانسته و عمل نماید.
- تاثیر متقابل داروها و تداخل دارو و غذا را فرا گیرد.
- اصول نگهداری و مراقبت های ویژه دارویی را بداند.
- با تزریقات مختلف (IV,IM,SQ....) آشنایی پیدا نموده و در هنگام ضرورت انجام دهد.
- با نظام و سیستم ارائه خدمات فوریتهای پزشکی آشنا شود.
- سلسله مراتب اداری و عملیاتی سیستم فوریتهای پزشکی را بشناسد.
- با فرایندهای عملیاتی در فوریتهای پزشکی آشنا شده و آن را در عمل به کار بندد.
- با تجهیزات فنی- پزشکی آمبولانس آشنا شده و آنها را بکار گیرد.
- سیستم ارتباطات در فوریتهای پزشکی را دانسته و راحت از طریق کد های لازم ارتباط برقرار نماید.
- با مقررات رانندگی در هنگام رانندگی با آمبولانس آشنا شود.
- با تعمیر و نگهداری آمبولانس آشنا شود.
- رفع نواقص جزئی آمبولانس را به صورت عملی فرا گرفته و آن را بکار گیرد.
- با دستگاههای ارتباطی موجود در آمبولانس آشنایی لازم را پیدا نماید.
- علائم حیاتی بیمار مصدوم را بطور صحیح در شرایط عادی و در شرایط فوری بدست بیاورد.
- نحوه ارتباط صحیح با بیمار با واکنش های مختلف را فرا گرفته و آن را بکار گیرد.
- روش صحیح گرفتن شرح حال بیمار را دانسته و عملاً بکار گیرد.
- روش معاینه سیستم های مختلف بیمار در شرایط عادی و فوری را آموخته و آن را در عمل پیاده نماید.
- روش صحیح ثبت و گزارش وضعیت بیمار را آموخته و آن را بکار گیرد.

- اصول کلی چگونگی حمل بیمار را بیاموزد.
- اهمیت حمل صحیح بیمار و نتایج حاصل از جابجایی نادرست را دانسته و در عمل بکار گیرد.
- جابجایی مصدوم را با استفاده از وسایل کمکی فراگرفته و در عمل پیاده نماید.
- انواع برانکار و نحوه استفاده از آن را فرا گیرد.
- روش حمل بیماران و یا مصدومین را در شرایط خاص (در حال اغما- آتش سوزی- قلبی- نشت گاز و ...) بداند.
- با حمل بیمار با هلی کوپتر آشنا شود.
- با مکارم اخلاقی در حرفه خود آشنا شده و مقررات حرفه ای را بداند.
- ویژگی های اخلاقی کاردان فوریتی را دانسته و عمل نماید.
- سازمان های مختلف امدادی را شناخته و مسئولیت آنان و نحوه همکاری با آنها را فرا گیرد.
- اهمیت بهداشت روانی را در فوریت های پزشکی درک نماید.
- با انواع فشارهای روانی موقعیتهای کاری آشنا شده و طریقه مقابله و پیشگیری را بداند.
- با فوریت های روانپزشکی آشنا شده و خصوصیات این بیماران و روش آرام سازی بیمار یا حادثه دیده و اطرافیان را دانسته و بکار گیرد.
- انواع بلایای طبیعی و غیر طبیعی ، همچون (زلزله-جنگ- طوفان- بهمن-قتل و جنایت) بشناسد.
- اقدامات اولیه را در کمک به افراد حادثه دیده در اثر بلایای طبیعی دانسته و به عمل گیرد.
- روش دست یابی به مصدومین را یاد گرفته و در صورت لزوم بکار گیرد.
- دستورالعمل های تدوین شده توسط ستاد حوادث غیر مترقبه و سایر سازمانهای امدادی را آشنا شده و رعایت نماید.
- با فوریت های مختلف داخلی سیستم های گوارشی- ادراری- تنفسی- قلبی عروقی- مغزی آشنا شده و در موقعیتهای پیش آمده برخورد لازم را با آن فرا گرفته و بکار گیرد.
- با احیاء قلبی و ریوی پایه و پیشرفته آشنا شده و ضمن فراگیری تکنیک عملی قادر به انجام احیاء قلبی ریوی در کلیه گروهها و سنین مختلف باشد .
- نوار قلبی و فوریت های آن را دانسته و در حد کاردان فوریتها تفسیر نماید.
- با آسیب های مختلف اندامهای حرکتی و عوارض ناشی از آن آشنا شده و اقدامات اولیه را انجام دهد.
- اصول بی حرکت سازی را در آسیب دستگاههای حرکتی بدانند.
- انواع وسایل بی حرکت سازی و نحوه استفاده از آنها را بدانند.
- علائم شکستگی و انواع آن را بدانند.
- انواع سموم و مسمومیت و راههای ورود سم به بدن را بشناسد.
- با انواع گزیدگی ها (مار- عقرب- رتیل- زنبور- عنکبوت) آشنا شده و اقدامات فوری آنان را فرا گیرد.
- با عملیات نجات در شرایط خاص (مناطق صعب العبور- کوه- دره- دریا- آوار- نشت گاز- انفجار معادن و کارخانه ها) آشنا شود.
- مراحل عملیات نجات را بداند.

- با انواع وسایل نجات آشنا شود.
- با نجات مصدومین در شرایط خاص آشنا شده و آنرا در صورت لزوم بکار گیرد.
- با گروههای خاص (نوزادان- کودکان- زنان باردار- سالمندان- محجورین) آشنا شده و چگونگی ایجاد ارتباط با بیماران و مصدومین گروههای خاص و بستگان آنان را بداند.
- حوادث و بیماریهای شایع نوزادان- کودکان- زنان باردار- سالمندان را فرا گیرد.
- مراقبت های اولیه و ضروری آنان را دانسته و بکار گیرد.
- انواع خونریزی را بشناسد.
- عوارض و اقدامات اولیه برای کنترل خونریزی را فرا گیرد.
- با انواع سرم ها و استفاده آنها در شرایط مختلف آشنا شود.
- به راحتی مسیر وریدی از بیمار بگیرد.
- خونریزی از نواحی مختلف را با توجه به علل آن دانسته و اقدامات فوری و مناسب را بداند.
- انواع زخم را شناخته و علائم آنرا فرا گیرد.
- مراقبت های اولیه در زخم باز و بسته و قطع عضو را بداند.
- با انواع پانسمان زخم و بانداز آشنا شده و آنها را بکار گیرد.
- با انواع سوختگی، وخامت سوختگی- درجه بندی آن و عوارض ناشی از آن آشنا شود.
- تقسیم بندی عوامل سوزاننده را (مواد شیمیایی-الکتریسته- رادیو اکتیو- ...) فرا گیرد.
- سرما و گرما زدگی را دانسته و برخوردهای لازم با آنان را فرا گیرد.
- با انواع بیماریهای کاهش دهنده سطح هوشیاری آشنا شده و بتواند اقدامات اولیه را برای آنان انجام دهد.
- با درجه بندی سطح هوشیاری آشنا شده و آن را بکار گیرد.
- مراقبت های لازم از بیمار دچار کاهش سطح هوشیاری در موقعیتهای فوری انجام دهد.
- صرع ، تشنج و انواع آن را بشناسد.
- شوک های مختلف-شناخته و اقدامات اولیه را فرا گرفته و در عمل انجام دهد.

واحدهای درسی:

دروس عمومی:	۳ واحد
دروس پایه:	۲ واحد
دروس اصلی:	۶ واحد
دروس تخصصی:	۱۹ واحد
دروس کارآموزی :	۴ واحد
دروس کارآموزی در عرصه:	۱۰ واحد

شرایط ورود و نام نویسی دانشجویان

شرایط ورود

ماده 1) شرایط ورود به دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته به شرح زیر است:

1- پذیرفته شدن در آزمون ورودی

2- برخورداری از سلامت تن و روان براساس ضوابط شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

3- مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

4- داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه (نظام قدیم) و یا گواهینامه دوره پیش دانشگاهی (نظام جدید) از داخل یا خارج از کشور، مورد تأیید وزارت آموزش و پرورش) با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه (یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی) مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

نام نویسی

ماده 2) پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت هایی که توسط سازمان سنجش آموزش کشور یا دانشگاه اعلام می شود برای نام نویسی و انتخاب واحد به دانشگاه ذیربط مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده 3) دانشجوی موظف است در هر نیمسال تحصیلی در زمانی که دانشگاه اعلام می کند برای ادامه تحصیل و انتخاب واحد به اداره آموزش مراجعه کند، عدم مراجعه دانشجوی برای نام نویسی در یک نیمسال بدون اطلاع و عذر موجه به منزله ترك تحصیل است و دانشجوی اخراج خواهد شد.

تبصره: در موارد استثنائی که دانشجوی ترك تحصیل خود را موجه می داند باید دلایل آن را حداکثر يك ماه قبل از پایان همان نیمسال به صورت مکتوب به اداره آموزش ارائه دهد. در صورت تأیید موجه بودن ترك تحصیل توسط شورای آموزشی دانشگاه، آن نیمسال جزو مدت مجاز تحصیل وی محسوب و مرخصی تحصیلی برای آن نیمسال صادر می شود.

تبصره: دانشجویی که ترك تحصیل نموده، چنانچه بخواهد مدارك تحصیلی خود را دریافت نماید

موظف است به کلیه تعهدات قانونی دوران تحصیل خود عمل نماید.

ماده 4) دانشجوی در يك زمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از يك رشته و در هر رشته بیش از يك گرایش در يك یا چند دانشگاه اعم از دولتی یا غیردولتی، روزانه و شبانه را نخواهد داشت. در صورت تخلف، به تشخیص کمیته نظارت بر حسن اجرای مقررات آموزشی وزارت متبوع از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی محروم و سوابق تحصیلی وی باطل اعلام می شود و دانشجوی در این حال موظف است کلیه هزینه های مربوط به رشته حذف شده را مطابق تعرفه های تعیین شده به دانشگاه ذیربط بپردازد.

تبصره: دانشجویان ممتاز (استعدادهای درخشان) از شمول این ماده مستثنی و تابع آئین نامه و ضوابط مربوط به خود می باشند.

واحد درسي

ماده ۵) آموزش در تمام دانشگاه هاي کشور مبتني بر نظام واحدي است.

در نظام واحدي، ارزش هر درس با تعداد واحدها آن درس سنجيده مي شود و قبولي يا عدم قبولي دانشجو در يك درس به همان درس محدود است.

هر واحد درسي، مقدار يا ميزان درسي است که مفاد آن به ترتيب به صورت نظري 17 ساعت، عملي يا آزمایشگاهی 34 ساعت، کارگاهی و کارآموزي يا عمليات میدانی و کارآموزي در عرصه 51 ساعت، در طول يك نیمسال تحصيلي يا دوره تابستاني، طبق برنامه مصوب شوراي عالي برنامه ريزي تدریس میشود. در مورد رشته هايي که دارای پروژه هستند مدت اجرائي پروژه در يك نیمسال متناسب با واحد آن، توسط استاد مربوط تعیین مي شود.

سال تحصيلي

ماده ۶) هر سال تحصيلي مرکب از دو نیمسال تحصيلي و در صورت ضرورت و داشتن شرایط و امکانات يك دوره تابستاني است. مدت آموزش هر نیمسال تحصيلي شامل 17 هفته و هر دوره تابستاني شامل 6 هفته آموزش با رعایت مفاد ماده 5 است.

تبصره: طول مدت امتحانات پایان نیمسال يا پایان دوره تابستاني جزو مدت آموزش محسوب نمي شود.

تبصره: در موارد استثنایي و ضروري، شامل وقوع بلایاي طبيعي، عدم امکان حضور استاد مربوط در طول 17 هفته، بیماری استاد و مواردی از این قبلي، به پیشنهاد دانشکده مربوط و موافقت شوراي آموزشی دانشگاه، مي توان درس يا درسهایی را در مدتي کوتاه تر از 17 هفته جهت کليه دانشجویاني که آن درس يا درسهها را اخذ کرده اند تدریس نمود. مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسي از میزان مقرر در ماده 5 این آئين نامه کمتر نشود و شرکت در کليه کلاسها مطابق ساعات هر واحد درسي مي باشد.

حدود اختيارات دانشگاه در مورد برنامه درسي

ماده ۷) تمام دانشگاهها و دانشکده هاي علوم پزشکی موظفند برنامه هاي درسي مصوب شوراي عالي برنامه ريزي را اجرا نمایند.

تبصره: ترتیب دروس با رعایت پيش نیازها، تنظيم برنامه تحصيلي دانشجویان در طول دوره، روش تدریس و جابجا کردن ریزمواد و طرح مطالب جديد در يك درس و انتخاب منابع برعهده دانشگاه ها و دانشکده هاي علوم پزشکی است.

دروس اختياري

ماده ۸) دانشگاههاي دارای هیأت ممیزه مي توانند با توجه به برنامه آموزشی در هر رشته و به تشخیص گروه مربوط تعدادي از دروس اصلي مرتبط با رشته را تعیین و به عنوان دروس اختياري به دانشجویان ارائه دهید، مشروط بر آنکه تعداد واحدها و طول دوره در هر رشته از سقف مجاز در این آئين نامه تجاوز نکند.

ساعات حل تمرین

ماده ۹) دانشگاه ها مي توانند در صورت لزوم به تشخیص گروه آموزشی و تأیید دانشکده و دانشگاه، در هر رشته از دوره هاي کارشناسي تا 20 ساعت و در دوره هاي کاردانی و کارشناسي ناپيوسته تا 10 ساعت به عنوان حل تمرین به ساعات تدریس رشته، در طول دوره بيفزایند. این افزایش ساعات موجب افزایش واحد هر درس نمي شود.

واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

تعداد واحدها

ماده ۱۰) تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر يك از دوره های تحصیلی گروه پزشکی، برابر سرفصل برنامه های مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی به شرح زیر است:

دوره کاردانی 64 تا 68 واحد

دوره کارشناسی پیوسته 130 : واحد

دوره کارشناسی ناپیوسته 65 : واحد

ماده ۱۱) هر دانشجوی دوره روزانه در هر نیمسال تحصیلی حداقل 12 و حداکثر تا 20 واحد درسی

تبصره: در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجو در يك نیمسال تحصیلی حداقل 17 باشد می تواند با نظر استاد راهنما و موافقت دانشکده، در نیمسال بعد حداکثر تا 24 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره: در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه دانشجو از رعایت شرط انتخاب حداقل 12 واحد در دوره روزانه

تبصره: تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر 6 واحد درسی است.

ماده ۱۲) اخذ واحد درسی همراه با کارآموزی در عرصه مجاز نمی باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و به تأیید شورای آموزشی دانشگاه اخذ حداکثر يك درس عمومی همراه با کارآموزی در عرصه امکان پذیر است . همچنین در صورتی که دانشجو تنها يك درس تئوری باقیمانده داشته باشد و قبلاً آن درس را اخذ نموده و در کلاسهای مربوط حضور داشته ولیکن در امتحان آن درس شرکت نکرده و یا نمره قبولی کسب نکرده باشد، با نظر دانشگاه و تأیید استاد مربوط می تواند آن درس را همراه با کارآموزی در عرصه اخذ و امتحان آن را در طول ترم از طریق معرفی به استاد بگذراند.

تبصره: چنانچه دانشجو در معرفی به استاد نمره مردودی گرفت در نیمسال بعد ملزم به انتخاب مجدد آن درس و شرکت در کلاس مربوط و کسب نمره قبول است.

تبصره: در مواردی که در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه دانشجو دوره روزانه حداکثر 24 واحد درسی باقی داشته باشد، در صورتی که در نیمسال قبل مشروط نشده باشد با نظر دانشکده می تواند کلیه آن واحدها را در آن نیمسال انتخاب نماید.

دروس پیش نیاز دانشگاهی

ماده ۱۲) آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری ورودی دانشگاهها در دوره های کاردانی، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته همه رشته های تحصیلی که نمره خام مواد امتحانی آنها در آزمون ورودی، در يك یا چند درس به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه پذیرنده، از حد نصاب معین کمتر باشد موظفند حسب نیاز رشته دروسی را که آن دانشگاه تعیین می کند بعنوان دروس پیش نیاز دانشگاهی علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب در اولین یا دومین نیمسال تحصیلی بگذرانند.

طول دوره

ماده ۱۴) حداکثر مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته روزانه 3 سال و در دوره کارشناسی پیوسته روزانه 6 سال است در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند از دانشگاه مربوط اخراج می شود.

حضور و غیاب

حضور در جلسات درس

ماده ۱۵) حضور دانشجو در تمام جلسات مربوط به هر درس الزامی است و ساعات غیبت دانشجو در هر درس نظری از $\frac{1}{17}$ و عملی و آزمایشگاهی از $\frac{2}{17}$ کارآموزی و کارآموزی درعرصه از $\frac{1}{10}$ مجموع ساعات آن درس نباید تجاوز کند در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود.

تبصره : غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در ماده ۱۵ ، در صورتی مجاز خواهد بود که با ارائه مدارک مستند و تشخیص اسناد مربوطه موجه شناخته شود . نحوه برخورد با غیبت دانشجو (موجه یا غیرموجه) برعهده استاد و با تأیید دانشکده خواهد بود.

تبصره : در صورتی که غیبت دانشجو در هر درس بیش از میزان تعیین شده در ماده ۱۵ باشد ولی غیبت او با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه موجه تشخیص داده شود، آن درس حذف می شود . در این حال رعایت حداقل ۱۲ واحد برای دوره روزانه در هر نیمسال الزامی نیست . ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

غیبت در امتحان

ماده ۱۶) غیبت غیرموجه در امتحان هر درس به منزله گرفتن نمره صفر در امتحان آن درس است و غیبت موجه در امتحان هر درس موجب حذف آن درس می گردد . تشخیص موجه بودن غیبت در جلسه امتحان برعهده شورای آموزشی دانشگاه است.

حذف و اضافه

ماده ۱۷) دانشجو میتواند در هر نیمسال تحصیلی فقط در مهلتی کمتر از دو هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی حداکثر دو درس دیگر اخذ نماید یا دور درس اخذ شده خود را حذف یا دو درس اخذ شده خود را با دو درس دیگر جابجا نماید مشروط بر آنکه تعداد واحدهای اخذ شده وی از حد مقرر تجاوز نکند.

تبصره : غیبت در جلسات دو هفته اول هر درس به دلیل حذف و اضافه و یا به هر دلیل دیگر مجاز نیست و در صورت پیش آمد، جزو حداکثر غیبت مجاز دانشجو میزان تعیین شده در ماده ۱۵ محاسبه و مفاد ماده مذکور اجرا خواهد شد.

تبصره : حذف و اضافه در دوره تابستانی امکان پذیر نیست.

ماده ۱۸) در صورت اضطرار، دانشجو می تواند تا ۵ هفته به پایان نیمسال تحصیلی مانده فقط یکی از درسهای نظری خود را با تأیید گروه آموزشی مربوط حذف کند، مشروط بر آنکه او لا غیبت دانشجو در آن ۴ بیش از $\frac{1}{17}$ مجموع ساعات آن درس نباشد و ثانیاً تعداد واحدهای باقیمانده وی از ۱۲ واحد کمتر نشود.

ماده ۱۹) حذف کلیه درس های اخذ شده در یک نیمسال، حداکثر تا قبل از شروع امتحانات پایان آن نیمسال تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد در این صورت آن نیمسال برای دانشجو مرخصی تحصیلی محسوب خواهد شد . محاسبه یا عدم محاسبه این مرخصی در سنوات مجاز تحصیل دانشجو به عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره : حذف کلیه درس های اخذ شده در دوره تابستانی حداکثر تا قبل از شروع امتحانات آن دوره با تأیید شورای آموزشی دانشگاه امکان پذیر است.

ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو

معیارهای ارزشیابی

ماده ۲۰) ارزیابی پیشرفت دانشجو در هر درس براساس میزان حضور و فعالیت در کلاس، انجام فعالیتهای آموزشی و نتایج امتحانات بین نیمسال و پایان نیمسال صورت می گیرد و استاد هر درس مرجع ارزیابی دانشجو در آن درس است.

تبصره: برگزاری امتحان کتبی پایان نیمسال برای هر درس نظری الزامی است.

ماده ۲۱) ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در واحدهای کارآموزی و کارآموزی درعرصه با توجه به موارد زیر انجام می شود:

1- رعایت اخلاق اسلامی و حرفه ای و حفظ شئون دانشجویی و حسن رابطه با بیماران و مراجعین و کارکنان واحد مربوط

2- حضور مرتب و تمام وقت

3- دقت و احساس مسئولیت در انجام امور محوله طبق ضوابط واحد مربوط

4- افزایش مهارت و بهره گیری دانشجو از واحدهای کارآموزی و کارآموزی درعرصه

5- شرکت در امتحانات پایانی واحدها و کسب نمره لازم

ماده ۲۲) نتیجه ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو براساس مفاد مندرج در ماده 20 و 21 به صورت نمره تعیین می شود و نمرات دانشجو در هر درس بصورت عددی بین صفر تا بیست مشخص می گردد.

ماده ۲۳) حداقل نمره قبولی در هر درس نظری و آزمایشگاهی 10 و کارآموزی و کارآموزی درعرصه 12 می باشد. دانشجویی که در هر یک از دروس اجباری مردود شود در اولین فرصت، ملزم به تکرار آن است. با این حال نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و ردی در کارنامه دانشجو ثبت و در محاسبه میانگین نیمسال مربوط و میانگین کل منظور می شود.

تبصره: هر یک از دروس نظری و عملی نمره مستقل دارند، اما نمره دروس نظری - عملی که یک درس محسوب می شوند، معدل دو قسمت نظری و عملی و با توجه به ضرایب هر کدام است. در صورتی که معدل دو قسمت نظری و عملی به 10 نرسد و یا یکی از آنها از 8 کمتر باشد هر چند معدل به 10 رسیده باشد هر دو قسمت باید مجدداً تکرار شود.

ماده ۲۴) در موارد استثنایی نمره کارآموزی درعرصه و دروسی که در برنامه آموزشی مصوب توأم با پروژه ارائه می شوند در صورتی که به تشخیص استاد و تأیید گروه آموزشی مربوط تکمیل آنها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می گردد. نمره ناتمام باید حداکثر تا پایان نیمسال بعد به نمره قطعی تبدیل گردد. بدیهی است ثبت نمره ناتمام در نیمسالی خواهد بود که دانشجو واحد را اخذ نموده است.

میانگین نمرات

ماده ۲۵) در پایان هر نیمسال تحصیلی، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان آن نیمسال محاسبه و در پایان دوره تحصیلی نیز میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه و در کارنامه وی ثبت می شود.

تبصره: برای محاسبه میانگین نمرات، تعداد واحدهای هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصل ضرب ها بر تعداد کل واحدهایی که دانشجو برای آنها نمره قبولی یا مردودی دریافت داشته است تقسیم می شود.

تبصره : دوره تابستانی، به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجوی در دوره تابستانی می گذراند تنها در محاسبه میانگین کل دانشجوی محسوب می شود.

نام نویسی مشروط

ماده ۲۶) میانگین نمرات دانشجوی در هیچ نیمسال تحصیلی نباید کمتر از 12 باشد در غیر این صورت نام نویسی دانشجوی در نیمسال بعد به صورت مشروط خواهد بود.

تبصره : در مواردی که تعداد واحدهای ارائه شده توسط دانشگاه برای دوره روزانه کمتر از 12 واحد ، آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب نخواهد شد. ولیکن در صورت کسر میانگین به عنوان نیمسال مشروطی محاسبه خواهد شد. در مواردی که به علت مشکلات دانشجوی، در دوره روزانه تعداد واحدها کمتر از 12 واحد ، آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب و در صورت کسر میانگین به عنوان نیمسال مشروطی نیز محاسبه خواهد شد.

تبصره : هر دانشگاه موظف است موضوع مشروط بودن دانشجوی را هر بار به وی و اولیاء او کتبا اطلاع دهد و يك نسخه از آن را در پرونده دانشجوی ضبط نماید. با این وصف قصور در اخطار به وی از طرف دانشگاه و یا اظهار بی اطلاعی دانشجوی از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۷) دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند حتی در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه حق انتخاب بیش از 14 واحد درسی در دوره روزانه و بیش از 12 واحد درسی در دوره شبانه را ندارد.

تبصره : در موارد استثنایی در نیمسال قبل از کارآموزی در عرصه با توجه به تعداد واحد باقی مانده وسوابق تحصیلی دانشجوی ارائه واحد بیشتر از حد مقرر به دانشجویی مشمول ماده 29 به عهده شورای آموزشی دانشگاه در هر صورت این تعداد بیش از 20 واحد درس در دوره روزانه نباید باشد.

اخراج دانشجوی مشروط

ماده ۲۸) در صورتی که میانگین نمرات دانشجوی در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دور نیمسال تحصیلی اعم از متوالی یا متناوب و کارشناسی پیوسته در سه نیمسال متوالی یا 4 نیمسال متناوب، کمتر از 12 باشد در هر مرحله ای از دوره که باشد از ادامه تحصیل محروم می شود.

ماده ۲۹) دانشجویی که به لحاظ مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته محروم می شود و با دانشجویی که تمایل به ادامه تحصیل در آن مقطع را ندارد می تواند پس از تطبیق واحدها مطابق قوانین و مقررات مربوط و گذراندن واحدهای کمبود در مقطع پایین تر و با رعایت سایر ضوابط مربوط در دوره کاردانی رشته تحصیلی خود فارغ التحصیل شود.

تبصره : در صورتی که مقطع پایین تر رشته دانشجوی در آن دانشگاه دایر نباشد دانشجوی می تواند پس از اخذ پذیرش از دانشگاه دیگری که مقطع کاردانی رشته مربوط در آن دایر است ادامه تحصیل داده و فارغ التحصیل شود مدرک تحصیلی دانشجوی توسط دانشگاه مقصد صادر می شود.

تبصره : در صورتی که رشته تحصیلی دانشجوی در مقطع پایین تر، برنامه مصوب و دایر نداشته باشد، دانشجوی می تواند با نظر گروه آموزشی مربوط به یکی از رشته های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین تر در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر تغییر رشته دهد و پس از

تطبيق واحدها با برنامه رشته جديد مطابق مقررات مربوط و گذراندن واحدهاي كمبود، در مقطع كارداني رشته جديد فارغ التحصيل شود. بديهي است كه تطبيق واحدها و تعيين دروس كمبود برعهده گروه آموزشي دانشگاه پذيرنده است. حداكثر فرصت مجاز جهت اخذ پذيرش از دانشگاه ديگر يك نيمسال مي باشد.

ماده ۲۰) دانشجویي كه به دليل مشروط شدن بيش از حد، از ادامه تحصيل محروم ميشود در صورت انجام يا لغو تعهداتي كه در دوران تحصيل سپرده است، مي تواند براي تحصيل مجدد به غير از رشته قبلي خود درآزمون سراسري شركت كند و در صورت قبولي دررشته مورد علاقه خود ادامه تحصيل دهد. دانشگاه پذيرنده مي تواند واحدهايي را كه دانشجو در رشته قبلي گذرانده است با برنامه رشته جديد تطبيق داده و طبق ضوابط اين آئين نامه بعضي يا تمام آنها را پذيرد.

مرخصي تحصيلي و انصراف از تحصيل

مرخصي تحصيلي

ماده ۲۱) دانشجو مي تواند پس از گذراندن يك نيمسال تحصيلي در هر يك از دوره هاي كارداني و كارشناسي ناپيوسته حداكثر براي 1 نيمسال و در دوره كارشناسي پيوسته براي 2 نيمسال متوالي يا متناوب از مرخصي تحصيلي استفاده كند.

تبصره : موافقت با مرخصي تحصيلي دانشجو در اولين نيمسال تحصيلي با شوراي آموزشي دانشگاه مي باشد.

تبصره : مدت مرخصي تحصيل جزو حداكثر مدت مجاز تحصيل دانشجو در هر دوره محسوب مي شود.

تبصره : عواقب ناشي از مرخصي تحصيلي برعهده دانشجو مي باشد.

ماده ۲۲) دانشجویان زن باردار شاغل به تحصيل در كلييه رشته هاي علوم پزشكي مي توانند با رعايت ساير ضوابط و مقررات از يك نيمسال مرخصي زايمان، بدون احتساب در سنوات تحصيلي استفاده نمايند.

ماده ۲۳) دانشجویاني كه گواهي و عذر پزشكي موجه آنها به تائيد شوراي پزشكي و شوراي آموزشي دانشگاه رسيده باشد مي توانند از حداكثر يك نيمسال مرخصي تحصيلي بدون احتساب در سنوات استفاده نمايند.

مرخصي تحصيلي همسر دانشجوي بورسيه و همسر آرانان دولت

ماده ۲۴) دانشجویي كه به عنوان همسر يكي از كاركنان دولت يا همسر يكي از دانشجویان بورسيه به عنوان همراه به خارج از كشور اعزام مي شود مي تواند با ارائه حكم مأموريت همسر و به تشخيص و تائيد شوراي آموزشي دانشگاه علاوه بر استفاده از ميزان مرخصي مجاز در طول دوره تحصيل تا 4 سال ديگر نيز از مرخصي تحصيلي بدون احتساب در سنوات بهره مند گردد.

انصراف از تحصيل

ماده ۲۵) دانشجویي كه تمايل به انصراف از تحصيل داشته باشد بايد درخواست انصراف خود را شخصاً به اداره آموزش دانشگاه يا دانشكده تسليم نمايد. اين دانشجو مجاز است فقط براي يك بار حداكثر تا يك ماه قبل از پايان همان نيمسال تقاضاي انصراف خود را پس بگيرد. پس از انقضاي اين مهلت حكم انصراف از تحصيل وي صادر مي شود و پس از آن حق ادامه تحصيل در آن رشته را ندارد.

تبصره : دانشجویي منصرف از تحصيل چنانچه بخواهد مدارك تحصيلي خود را دريافت نمايد موظف است به كلييه تعهدات قانوني دوران تحصيل خود عمل نمايد.

انتقال و جابجایی

انتقال

ماده ۲۶) انتقال به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و همان مقطع تحصیلی است.

ماده ۲۷) انتقال دانشجو با توافق دانشگاههای مبدأ و مقصد منوط به داشتن همه شرایط زیر است:

1- ادامه تحصیل متقاضی در دانشگاه مبدأ از نظر مقررات آموزشی و انضباطی بلامانع باشد.

2- متقاضی حداقل یک نیمیسمال از دوره آموزشی خود را در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد.

3- واحدهای باقیمانده دانشجو برای دانشگاه مقصد، حداقل نصف کل واحدهای دوره باشد.

4- میانگین نمرات دروس گذرانده شده متقاضی، حداقل 12 باشد.

تبصره: انتقال محل تحصیل دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد سپرده اند با رعایت شرایط ماده 40 و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذیربط، امکان پذیر است.

ماده ۲۸) انتقال دانشجو به هر یک از دانشگاههای تهران ممنوع است جز در موارد زیر:

1- شهادت، فوت یا معلول شدن سرپرست خانواده دانشجو به طوری که وی به تشخیص مراجع قانونی، به عنوان کفیل خانواده شناخته شود.

2- بیماری صعب العلاج یا معلولیت موثر دانشجو به نحوی که به تشخیص شورای عالی پزشکی قادر به ادامه زندگی به طور مستقل نباشد.

3- ازدواج رسمی و دائمی دانشجوی دختر که محل تحصیل یا اشتغال شوهر در تهران باشد به تأیید مراجع ذیربط.

تبصره: هر یک از موارد مذکور در این ماده باید بعد از قبولی دانشجو در دانشگاه صورت گرفته باشد.

تبصره: برای کارمندان رسمی یا پیمانی دولت ارائه حکم اشتغال ضروری است و اگر شغل همسر آزاد است گواهی اشتغال و سکونت او در تهران باید به تأیید مراجع قانونی یا نیروی انتظامی رسیده باشد.

تبصره: در موارد استثنایی چنانچه محل تحصیل دانشجوی دختر در تهران باشد و همسر او نیز در شهرستان دانشجو باشد اگر رشته تحصیل دختر در شهرستان محل تحصیل همسر موجود نباشد همسر اومی تواند به تهران منتقل شود.

تبصره: صحت هر یک از موارد مذکور باید به تأیید دانشگاه مقصد نیز برسد.

جابجایی

ماده ۲۹) جابجایی دو دانشجو با موافقت دانشگاههای مبدأ و مقصد، پس از گذراندن حداقل یک نیمیسمال و در صورت احراز شرایط زیر در طول مدت تحصیل برای یک بار بلامانع است.

1- ادامه تحصیل هر دو دانشجو در دانشگاههای مبدأ از نظر مقررات آموزشی و انضباطی بلامانع است.

2- سال ورود به تحصیل هر دو دانشجو باید یکسان باشد و در هر صورت هر دو دانشجوی متقاضی جابجایی نباید بیش از 50% از واحدهای دوره را گذرانده باشند.

تبصره: برای جابجایی دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد سپرده اند، کسب موافقت دستگاه اجرایی ذیربط علاوه بر شرایط مذکور الزامی است.

تبصره: جایجایی پذیرفته شدگان آزمون سراسری در هر سال تحصیلی با ارائه درخواست پس از گذراندن يك نیمسال تحصیلی در دانشگاه مبداء با رعایت مفاد این فصل بلامانع است.

تبصره: مدرک فراغت از تحصیل دانشجویانی که جایجا شده اند توسط دانشگاه مقصد صادر می شود.

ماده ۴۰) دانشجوی متقاضی جایجایی بایستی دو نسخه فرم مربوط به جایجایی را از دستگاه محل تحصیل خود دریافت و تکمیل نموده و در فاصله پانزدهم الی پایان تیرماه هر سال به آموزش دانشگاه مبداء تسلیم کند.

تبصره: دانشجوی متقاضی جایجایی منحصراً می تواند يك دانشگاه را به عنوان مقصد انتخاب کند.

تبصره: تقاضای جایجایی دانشجویانی که قبلاً یکبار منتقل یا جایجا شده اند پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۴۱) دانشگاهها پس از انقضای مهلت تعیین شده نسبت به بررسی تقاضاهای رسیده اقدام و حسب مورد يك نسخه از تقاضاهای تأیید شده را به همراه شرح واحدهایی که متقاضیان گذرانده اند به دانشگاه مقصد ارسال می دارند.

تبصره: جایجایی منحصراً يك بار در سال صورت خواهد گرفت و تقاضاهای جایجایی بایستی حداکثر تا پایان مرداد ماه به دانشگاه مقصد رسیده باشد.

ماده ۴۲) از ابتدای شهریور ماه هر سال تحصیلی تقاضاهای رسیده در شورای آموزشی و یا کمیته منتخب آن شورا در دانشگاه مقصد مورد بررسی قرار می گیرد و نتایج تصمیمات متخذه قبل از شروع نام نویسی براساس تقویم دانشگاهی، توسط معاون آموزشی دانشگاه مقصد به دانشگاه مبداء و از آن طریق به دانشجویان ذینفع اعلام می گردد.

تبصره: جایجایی دانشجویان متقاضی پس از تصویب شورای آموزشی و یا کمیته منتخب آن شورا امری است قطعی و برای طرفین لازم الاجرا است.

دانشجوی میهمان

در مواردی که دانشجو بطور موقت ناگزیر به تغییر محل تحصیل خود باشد می تواند با توافق دانشگاههای مبداء و مقصد به عنوان دانشجوی میهمان، محل تحصیل خود را بطور موقت برای مدت معین تغییر دهد.

تبصره: میهمانی از دوره های روزانه به شبانه و از دانشگاههای حضوری به غیر حضوری و از دانشگاههای دولتی به غیردولتی و برعکس ممنوع است.

ماده ۴۳) میهمان شدن دانشجو در يك دانشگاه مشروط بر این است که دانشجو حداقل يك نیمسال تحصیلی خود را در دانشگاه مبداء گذرانده باشد.

ماده ۴۴) میهمان شدن دانشجو در يك دانشگاه برای گذراندن يك یا چند درس با موافقت دانشگاه مبداء و دانشگاه مقصد به شرط آنکه تعداد واحدهای درسی مذکور کمتر از 10 واحد باشد و جمع واحدهای درسی اخذ شده دانشجو در دانشگاه مبداء و مقصد در آن نیمسال از 12 واحد کمتر و از 20 واحد بیشتر نشود، بلامانع است.

ماده ۴۵) هر دانشجو در هر رشته می تواند حداکثر يك نیمسال در دوره کارشناسی و یا کارشناسی ناپیوسته و دو نیمسال در دوره کارشناسی پیوسته، در يك دانشگاه به طور تمام وقت به صورت میهمان تحصیل کند. در هر حال واحدهایی که دانشجو به صورت میهمان، چه به صورت تمام وقت و چه به صورت تك درس در يك یا چند دانشگاه گذرانده است، نباید از 40 درصد کل واحدهای دوره تجاوز کند.

تبصره: انتخاب واحد دانشجوی چه به صورت تک درس و چه به صورت تمام وقت باید با اطلاع گروه آموزشی مربوط در دانشگاه مبدا و طبق شرایط دانشگاه مقصد باشد.

ماده ۴۶) واحدهایی که دانشجوی میهمان در يك یا چند دانشگاه می گذراند عیناً در کارنامه او در دانشگاه مبدا ثبت می شود و نمرات آنها در محاسبه میانگین نیمسال و میانگین کل اومنتور خواهد شد.

حداقل نمره قبولی دانشجوی میهمان در دانشگاه مقصد 12 می باشد و واحدهایی را که دانشجوی در دانشگاه مقصد با نمره کمتر از 12 گذرانده است باید مجدداً بگذراند.

ماده ۴۷) مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی میهمان توسط دانشگاه مبدا صادر می شود.

فرایند نقل و انتقال در مورد میهمانی

دانشجو باید يك ترم را در دانشگاه مبدا تحصیل نماید و از ترم دوم تقاضای میهمانی و یا انتقال بدهد. در صورتی که دانشجوی بخواهد از این دانشکده به دانشکده دیگری میهمان و یا منتقل شود فرم مربوطه را از آموزش دانشکده دریافت نموده پس از تکمیل فرم (ذکر دروس پیشنهادی توسط مدیر گروه ضروری میباشد) به اداره کل آموزش جهت تأیید ارسال می نماید. پس از تأیید اداره کل آموزش به دانشگاه مقصد تحویل میدهد.

در صورتی که دانشجوی بخواهد از دانشکده دیگر به این دانشکده میهمان و یا منتقل شود مدارک مورد لزوم شامل:

- موافقت دانشکده مبدا
- ریز نمرات دروسی که در دانشگاه مبدا گذرانده
- معدل ترمهای قبل
- در صورت داشتن بیماری گواهی پزشکی
- هر گونه دلایلی که باعث تقاضای میهمانی یا انتقالی نامبرده شده است.

کلیه مدارک فوق از ۱۵ خرداد ماه لغایت ۱۵ تیرماه به اداره کل آموزش واحد نقل و انتقالات تحویل داده می شود سپس در جلسه ای که در مرداد ماه تشکیل میشود امتیاز بندی میشود افرادی که شرایط لازم را داشته باشند و دانشکده هم شرایط برای پذیرش این افراد را داشته باشد با میهمانی آنان موافقت بعمل میاید. دانشجویی که دو ترم متوالی در این دانشکده میهمان بوده است در صورتی که دانشکده از وضعیت تحصیلی و اخلاقی نامبرده رضایت داشته باشد با انتقال وی موافقت می نماید.

تغییر رشته

ماده ۴۸) دانشجوی در طول دوران تحصیل در مقطع کاردانی و کارشناسی پیوسته می تواند با داشتن شرایط زیر و موافقت دانشگاه ذیربط از رشته ای به رشته دیگر تغییر رشته دهد.

1- ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.

2- حداقل يك ششم و حداکثر يك دوم واحدهای دوره را گذرانده باشد.

3-نمره آزمون ورودی متقاضی در سال ورود به دانشگاه از نمره آزمون پایین ترین فرد پذیرفته شده در سهمیه و رشته مورد تقاضا در همان سال در دانشگاه مقصد کمتر نباشد.

4-با توجه به حداکثر مدت مجاز تحصیل، امکان گذراندن واحدهای درسی موردنیاز در رشته جدید را داشته باشد.

تبصره: تغییر رشته در مقطع کارشناسی ناپیوسته ممنوع است

تبصره: تغییر رشته دانشجویانی که به دستگاههای اجرایی خاص تعهد دارند با رعایت کلیه شرایط این ماده و اعلام موافقت دستگاه اجرایی ذریب امکان پذیر است.

تبصره: تغییر رشته به رشته هایی که در ضوابط گزینش آنها شرایط خاصی پیش بینی شده است موقوف به احراز شرایط مربوط است.

تبصره: دانشجوی در طول تحصیل خود تنها یک بار می تواند تغییر رشته دهد.

ماده ۴۹) تغییر رشته در مقاطع هم سطح صورت می گیرد در غیر این صورت فقط از مقطع بالاتر به مقطع پایینتر امکان پذیر است.

ماده ۵۰) در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجوی موظف است در اولین فرصت در رشته جدید ثبت نام و انتخاب واحد نماید. پس از ثبت نام دانشجوی اجازه بازگشت به رشته قبلی را ندارد.

تبصره: اقدام نکردن دانشجوی به ثبت نام در رشته جدید در وقت معین به منزله انصراف از تغییر رشته تلقی می شود و حق تغییر رشته تا پایان دوره از وی سلب می شود.

تبصره: دانشجوی تا قبل از ثبت نام در رشته جدید تابع مقررات رشته قبلی می باشد.

تغییر رشته توأم با انتقال

ماده ۵۱) در صورتی که دانشجوی هم زمان دارای شرایط انتقال و همچنین شرایط تغییر رشته باشد، تغییر رشته توأم با انتقال بلامانع است.

تبصره: تغییر رشته توأم با انتقال از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و برعکس در صورت داشتن شرایط تغییر رشته و انتقال، بلامانع است.

ماده ۵۲) دروسی که دانشجوی در رشته قبلی گذرانده است در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته جدید، حداقل 80 % اشتراک محتوایی داشته باشد و نمره هر یک از آن دروس نیز از 12 کمتر نباشد.

تبصره: دروس پذیرفته شده در کارنامه دانشجوی ثبت و نمرات آنها در محاسبه میانگین کل منظور می شود، ولی نمرات دروس پذیرفته نشده بدون احتساب در میانگین در کارنامه دانشجویایی می ماند. در این صورت چنانچه میانگین کل واحدهای پذیرفته نشده او کمتر از 12 باشد با تصمیم شورای آموزشی دانشگاه، جمعاً به عنوان یک نیمسال مشروطی برای دانشجوی در رشته جدید منظور می شود.

تبصره: در صورتی که تعداد واحدهای دروس پذیرفته نشده دانشجوی، در حدی باشد که امکان گذراندن واحدهای موردنیاز رشته جدید را در طول مدت مجاز تحصیل از وی سلب کند، با تقاضای تغییر رشته او موافقت نمی شود.

ماده ۵۳) متقاضی تغییر رشته باید درخواست خود را همراه با مدارک لازم حداقل 6 هفته پیش از شروع نیمسال تحصیلی به اداره آموزش دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید.

ماده ۵۴) چنانچه دانشجوی از مقطع کارشناسی پیوسته به مقطع کاردانی تغییر رشته دهد، حداکثر مدت مجاز تحصیل بر مبنای دوره کاردانی محاسبه و به ازای هر 20 واحد پذیرفته شده از دانشجوی حداکثر یک نیمسال از طول مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

پذیرش واحدهای درسی

ماده ۵۵) معادل سازی و پذیرش دروسی که دانشجوی قبلاً در دانشگاهها یا دیگر مقاطع تحصیلی گذرانده است با رعایت شرایطی به شرح زیر مجاز است.

1- دانشجوی با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به شرکت در آزمون ورودی رشته جدید باشد.

2- دانشگاه قبلی و مدارک تحصیلی آن موردتائید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا وزارت علوم تحقیقات و فناوری باشد.

3- تحصیل دانشجوی در دانشگاه قبلی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

4- محتوای آموزشی دروس گذرانده شده دانشجوی با دروس رشته جدید به تشخیص گروه آموزشی حداقل 80٪ اشتراک محتوایی داشته و نمره هر یک از دروس از 12 کمتر نباشد.

تبصره : معادل سازی دروس تخصصی در مقاطع هم سطح یا از مقاطع بالاتر به پایین تر امکانپذیر است.

تبصره : معادل سازی و پذیرفتن دروس توسط گروههای آموزشی ذیربط در دانشگاه پذیرنده انجام می شود.

تبصره : نمرات دروس پذیرفته شده از دانشجوی در محاسبه میانگین نیمسال محسوب نمی شود ولی در محاسبه میانگین کل دانشجوی محسوب خواهد شد.

تبصره : به ازاء هر 20 واحد از دروس پذیرفته شده دانشجوی، یک نیمسال تحصیلی از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی کاسته می شود.

فراغت از تحصیل

ماده ۵۶) میانگین کل نمرات دانشجوی در پایان دوره تحصیل باید حداقل 12 باشد تا در رشته تحصیلی خود حسب مورد مدرک کاردانی، کارشناسی پیوسته و یا کارشناسی ناپیوسته دریافت کند. در صورتی که میانگین کل نمرات دانشجوی از 12 کمتر باشد چنانچه از نظر طول مدت تحصیل مانعی نداشته باشد می تواند حداکثر تا 20 واحد درسی از درسهایی را که با نمره کمتر از 12 قبول شده است در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در یک نیمسال تحصیلی و در دوره کارشناسی پیوسته در 2 نیمسال تحصیلی مجدداً انتخاب و آن دروس را تکرار کند تا میانگین کل خود را جبران نماید. در این صورت نمرات دروس تکراری علاوه بر نمرات قبلی در کارنامه دانشجوی ثبت و در محاسبه میانگین کل نمرات او محسوب می شود.

تبصره : در صورتی که دانشجوی مطابق مفاد ماده 67 دروس تکراری را اخذ نماید و در امتحان آن دروس مردود شود، چنانچه پس از احتساب کلیه نمرات قبولی، ردی و تکراری میانگین کل وی به 12 رسیده باشد، قبولی قبلی او در آن درملاک عمل است و دانشجوی می تواند فارغ التحصیل شود در صورتیکه میانگین کل وی به 12 نرسیده باشد چنانچه دانشجویی مقطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته باشد از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که دانشجویی مقطع کارشناسی پیوسته باشد دانشجوی در آن درس مردود است و علیرغم این که قبلاً در آن درس نمره قبولی کسب نموده بایستی مجدداً آن درس را با رعایت مفاد ماده 67 تکرار نماید.

تبصره: دانشجویی که نتواند یا نخواهد از مقررات مذکور در این ماده استفاده کند یا علیرغم استفاده از آن نتواند کمبود میانگین کل نمرات خود را جبران نماید در صورتی که مقطع تحصیلی او کاردانی یا کارشناسی ناپیوسته باشد از تحصیل محروم و اخراج می شود و در صورتی که در مقطع کارشناسی پیوسته باشد براساس ماده 31 و تبصره های آن اقدام می گردد.

ماده 57) دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته را طبق برنامه مصوب و براساس مقررات آئین نامه با موفقیت گذرانده باشد فارغ التحصیل آن دوره شناخته می شود.

تبصره: تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو روزی است که آخرین نمره درسی وی توسط اسناد به اداره آموزش دانشکده تحویل می شود.

آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

کلیات:

تعریف ارشد، یکی از دوره های آموزش عالی بالاتر از دوره کارشناسی است که پس از آن به اجرا در می آید و سرانجام به اعطاء مدرک کارشناسی ارشد در رشته مربوطه منتهی می گردد.

تبصره: در این آئین نامه به منظور اختصار به همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، پژوهشگاهها و مراکز تحقیقاتی مجاز که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری (تحصیلات تکمیلی) فعالیت دارند موسسه گفته می شود.

منظور از کمیته تحصیلات تکمیلی کمیته یا شورایی است که در این زمینه در سطح گروه یا دانشکده تشکیل می شود.

هدف

هدف از ایجاد دوره کارشناسی ارشد، گسترش دانش و تربیت متخصصان و پژوهشگرانی است که با فراگیری آموزشهای لازم و آشنائی با روشهای پژوهش علمی، مهارت لازم را برای آموزش پژوهش و خدمات پیدا می کنند.

شرایط ورود

شرایط ورود به دوره به شرح زیر است

3: داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

2: داشتن گواهینامه پایان دوره کارشناسی یا بالاتر مورد تأیید وزات فرهنگ و آموزش عالی و یا وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در رشته های موردقبول) به تشخیص شورای عالی برنامه ریزی).

3: برخورداری از توانایی جسمی لازم و متناسب با رشته تحصیلی

4: موفقیت در آزمون ورودی دوره

تبصره: مدرک معادل کارشناسی برای ورود به این دوره ها فاقد اعتبار است.

واحدهای درسی کارشناسی ارشد

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته با احتساب واحد پایان نامه برحسب رشته، حداقل 22 و حداکثر 28 واحد است. **تبصره:** چنانچه به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی، گذراندن تعدادی از واحدهای درسی دوره کارشناسی، به عنوان دروس کمبود یا جبرانی برای دانشجو ضروری تشخیص داده شود وی مکلف است آن دروس را براساس برنامه مصوب اضافه بر واحدهای درسی مقرر در دوره کارشناسی ارشد و مطابق این آئین نامه بگذراند تعدادی دروس جبرانی در هر رشته حداکثر 24 واحد است.

تبصره: در انتخاب دروس اولویت با دروس جبرانی است تعیین تعداد و نوع دروس و زمان انتخاب آنها در چهارچوب برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی برعهده کمیته تحصیلات تکمیلی موسسه ذیربط است.

تبصره: به ازای گذراندن هر 12 واحد درسی از دروس جبرانی یک نیمسال تحصیلی به طول مدت تحصیل دانشجو افزوده می شود.

تعداد واحد پایان نامه کارشناسی ارشد برای همه رشته ها بین 4 تا 10 واحد درسی مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی است. دانشجوی دوره کارشناسی ارشد مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین 8 تا 14 واحد درسی را انتخاب کند و در موارد استثنایی با صلاحدید کمیته تحصیلات تکمیلی این تعداد می تواند به 16 واحد افزایش یابد.

تبصره: در آخرین نیمسال تحصیلی نام نویسی دانشجو در کمتر از 8 واحد درسی بلامانع است.

تبصره: دانشجویانی که برخی از دروس دوره کارشناسی ارشد را در دوره کارشناسی گذرانده اند نمی توانند آن درس یا دروس را مجدداً در دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. این دانشجویان باید با گرفتن دیگر دروس انتخابی جمع واحدهای درسی خود را به حدنصاب مندرج در برنامه مصوب برسانند.

حضور و غیاب مقطع کارشناسی ارشد

حضور دانشجو در تمامی برنامه های درسی و دیگر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است.

غیبت دانشجو در هر درس نباید از $\frac{1}{17}$ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند در غیر اینصورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می شود. **تبصره:** در صورتی که غیبت دانشجو در یک درس بیش از حد مجاز بوده و از نظر موسسه موجه تشخیص داده شود آن درس از مجموعه دروس انتخابی دانشجو حذف می شود در اینصورت رعایت حدنصاب 8 واحد در آن نیمسال الزامی نیست ولی آن نیمسال از نظر طول تحصیل برای دانشجو یک نیمسال کامل محسوب می شود.

ماده ۵۸: غیبت غیرموجه در امتحان هر درس موجب گرفتن نمره صفر برای آن درس است.

تبصره: در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان از نظر موسسه موجه تشخیص داده شود درس مزبور حذف می شود.

طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

طول دوره مدتی است که دانشجو باید دروس تعیین شده در این دوره را با پایان نامه براساس مقررات مربوط به اتمام برساند. طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته 2 سال است.

تبصره: کمیته تحصیلات تکمیلی می تواند در صورت لزوم و برحسب مورد یک و حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره دانشجو اضافه کند.

تبصره : چنانچه مؤسسه نتواند حداقل واحدهای درسی را در يك نیمسال تحصیلی ارائه دهد به نسبت کسر واحدهای ارائه شده به طول دوره دانشجوی افزوده می شود. در هر صورت طول دوره تحصیل نباید از سه سال تجاوز نماید.

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد می تواند حداکثر برای يك نیمسال تحصیلی با کسب موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره : مدت مرخصی تحصیلی جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب می شود.

تبصره : درخواست مرخصی باید قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی به مؤسسه مربوطه تسلیم و موافقت آن مؤسسه کسب گردد. موافقت مؤسسه با مرخصی تحصیلی دانشجوی با توجه به وضعیت وی صورت می گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجوی از آن به بعد با مشکل مواجه نشود.

تبصره : در صورتی که دانشجوی بدون کسب موافقت مؤسسه حتی برای يك نیمسال ترك تحصیل نماید از ادامه تحصیل محروم می شود. دانشجوی می تواند به هر دلیل از تحصیل اعلام انصراف نماید در این صورت باید درخواست خود را مبنی بر انصراف به مؤسسه تسلیم نماید. چنانچه دانشجوی بعد از يك ماه درخواست خود را پس نگیرد آن مؤسسه به صدور گواهی انصراف اقدام می نماید.

تبصره : دانشجوی انصرافی یا اخراجی موظف است به تعهداتی که سپرده است عمل نماید به هر حال صدور هرگونه گواهینامه و تسلیم ریزنمرات و دریافت مجوز شرکت مجدد در آزمون ورودی منوط به تسویه حساب دانشجوی یا مؤسسه ذریع است.

ارزشیابی

حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از دروس دوره و دروس جبرانی در دوره کارشناسی ارشد 12 است.

تبصره : اگر نمره دانشجوی در يك درس انتخابی کمتر از 12 باشد می تواند با موافقت استاد راهنما به جای آن درس، درس دیگری را انتخاب نماید.

تبصره : در مواردی که ارزشیابی دانشجوی در يك درس موقوف به فعالیت‌هایی باشد که با تشخیص استاد مربوطه انجام آن در طول يك نیمسال تحصیلی ممکن نیست نمره دانشجوی در آن درس ناتمام محسوب می شود در اینصورت باید نمره دانشجوی در این درس حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد توسط استاد ذریع به نمره قطعی تبدیل و در کارنامه وی ثبت شود.

میانگین نمرات دروس دانشجوی در دوره کارشناسی ارشد در هر نیمسال تحصیلی نباید از 14 کمتر باشد.

اگر میانگین نمرات دانشجوی در دو نیمسال تحصیلی کمتر از 14 باشد آن دانشجوی از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره : نمره دروس پیشنیاز یا جبرانی در کارنامه دانشجوی جداگانه ثبت می شود اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجوی منظور نمی شود

میانگین کل نمرات دانشجوی در پایان دوره نباید از 14 کمتر باشد در غیر اینصورت فارغ التحصیل دوره کارشناسی ارشد شناخته می شود.

تبصره : دانشجویانی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره میانگین کل نمرات او از 14 کمتر باشد در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد می تواند تا 16 واحد از دروسی را که در آنها نمره کمتر از 14 گرفته است فقط در يك نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل فارغ التحصیل شود.

تبصره : به دانشجویی که نتواند میانگین کل نمرات خود را به حد نصاب 14 برساند در صورتی که میانگین نمرات از 12 یا بیشتر باشد با رعایت ماده 12 و به شرط گذراندن پایان نامه مدرک معادل کارشناسی ارشد در رشته مربوطه داده خواهد شد.

پایان نامه

تهیه پایان نامه آخرین بخش دوره کارشناسی ارشد است که طی آن دانشجو موظف است در يك زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود زیر نظر استاد راهنما به تحقیق و تتبع بپردازد.

استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد راهنما و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی از اعضای هیئت علمی موسسه یا خارج از موسسه با حداقل مرتبه استاد یاری تعیین می گردد.

تبصره : چنانچه استاد راهنما خارج از موسسه آموزش عالی انتخاب می شود به جای شرط استاد یاری داشتن مدرک دکتری الزامی است.

تبصره : در رشته هایی که استادیار به تعداد کافی وجود ندارد استاد راهنما را می توان با تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی از بین مربیان برجسته موسسه و دارای حداقل 10 سال سابقه کار مفید آموزشی و پژوهشی انتخاب کرد.

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما انتخاب کند . موضوع پایان نامه پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی قطعی می پذیرد.

استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی از بین اعضای هیئت علمی یا متخصصان و محققان مربوطه انتخاب می شود.

ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاعیه توسط هیئت داوران متشکل از استاد راهنما، استاد مشاور و حداقل يك نفر نماینده کمیته تحصیلات تکمیلی و دو نفر از بین اعضای هیئت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج موسسه صورت می گیرد.

پایان نامه توسط هیئت داوران در پنج درجه ارزشیابی شده و به هر درجه نمره ای تعلق می گیرد و این نمره در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود.

نمره از 18 تا : 20 عالی

نمره از 16 تا : 18 بسیار خوب

نمره از 14 تا : 16 خوب

نمره از 12 تا : 14 قابل قبول

نمره از 12 کمتر : غیرقابل قبول

انتقال و تغییر رشته در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ممنوع است.

استاد راهنما:

-در بدو ورود دانشجو، استاد راهنما مشخص و در تابلو اعلانات اعلام می گردد و دانشجو موظف است به استاد راهنما مراجعه و موارد زیر را رعایت نماید.

-به استاد راهنما مراجعه و فرمهای مربوطه را تکمیل نماید.

-حداقل در هر نیمسال چهارملاقات با استاد راهنما برنامه ریزی شود.

-قبل از انتخاب واحد هر نیمسال ارائه گزارش کتبی نیمسال قبلی را به امضاء استاد راهنما برساند و در صورت عدم ارائه گزارش ثبت نام انجام نخواهد شد.

-اسناد مربوط به خود از قبیل (فرم انتخاب واحد، حذف و اضافه و ...) به امضاء استاد راهنما برساند.
-در صورت هرگونه تغییر در روند تحصیلی (مشروطی، مهمان شدن، مرخصی و انصراف) به استاد راهنما مراجعه نماید.
-در صورت بروز هرگونه مشکل جسمی، روحی و به استاد راهنما مراجعه نماید.
-در صورتیکه انتخاب واحد براساس برنامه های کامپیوتری باشد در مورد چگونگی انتخاب واحد به استاد راهنما مراجعه نماید.

دوره دکتری پرستاری:

بالاترین مقطع تحصیلی دانشگاهی است که طی مجموعه ای از فعالیتهای آموزشی و پژوهشی در این رشته به اعطای مدرک دکتری پرستاری می انجامد.

شرایط گزینش:

داشتن دانشنامه کارشناسی ارشد در یکی از رشته های آموزشی یا مدیریت خدمات پرستاری و یا رشته ها و گرایشهای مربوط

هدف کلی:

تربیت پرستارانی است که با ارائه روش علمی کیفیت آموزشی و پژوهشی را به منظور نیل به خودکفائی حرفه ای ارتقاء دهد و با تأمین کادر مورد نیاز اعتلاء خدمات پرستاری در حیطه های بهداشتی، بالینی و آموزشی گردد.

اهداف ویژه:

ارتقاء علمی پرستاری

شناخت کامل از ماهیت نظریه ها و کاربرد آنها در خدمات پرستاری

به کار بردن فرآیند پژوهش در برخورد با مسائل آموزش پرستاری بالینی، بهداشتی و مدیریت به منظور تشخیص عوامل بوجود آورنده و انتخاب مناسب ترین راه حل

ضرورت و اهمیت

تأسیس این دوره برای جبران کمبود کیفی و کمی کادر هیئت علمی دانشگاههای علوم پزشکی و ایجاد جاذبه در حرفه پرستاری ضروری است

طول دوره

حداقل و حداکثر مجاز طول دوره دکتری پرستاری طبق آئین نامه شورای عالی برنامه ریزی است و دروس به صورت واحدی ارائه می شود دوره شامل دو مرحله آموزشی و پژوهشی است .

تعداد واحدهای درسی

مجموع واحدهای آموزشی پژوهشی: ۲۵ واحد

رساله: ۲۰ واحد

آئین نامه دوره دکتری:

تحصیل در مقطع دکتری تمام وقت می باشد.

حضور تمام وقت دانشجوی مطابق ضوابط و مقررات دانشگاه می باشد و مسئولیت نظارت و کنترل حضور تمام وقت بعهدہ گروه آموزشی مربوطه است.

دریافت کمک هزینه (حقوق) و سایر مزایای دانشجویی در پایان هر ماه منوط به صدور گواهی حضور تمام وقت از سوی گروه آموزشی ذیربط است.

دانشجویان می توانند جهت هدایت پایان نامه خود از همکاری اعضای هیئت علمی واجد شرایط سایر دانشگاهها بعنوان استاد راهنما استفاده نمایند که استاد راهنما بایستی دارای مرتبه دانشیاری باشد.

مقررات امتحانات نظري:

- امتحانات رأس ساعت مقرر برگزار و خاتمه مي يابد لذا مقتضي است به موقع در جلسه امتحان حاضر گرديد.
- همراه داشتن کارت دانشجوئي، مداد و پاک کن در جلسه امتحان الزامي است. ضمناً عواقب ناشي از نداشتن کارت دانشجوئي بعهدہ دانشجو خواهد بود.

- استفاده از تلفن همراه در زمان کلاس و امتحان ممنوع مي باشد.

- با تقلب دانشجويان در زمان امتحان برخورد خواهد شد.

- استفاده از تلفن همراه در زمان کلاس و امتحان ممنوع مي باشد.

- حضور در محل آزمونگاه يك ربع قبل از امتحان

مقررات پوشش اسلامي دانشجويان در محيط دانشگاه و دانشکده و بیمارستانهاي دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۱- در بیمارستان و فيلدهاي باليني و مراکز بهداشتي

- **دانشجويان خانم:** رويوش آرم دار سفيد و بلند (بطوریکه حداقل روي زانو را بپوشاند) و شلوار پارچه اي و مقنعه مشکي ، مشکي ساده بدون پاشنه يا پهنای پاشنه حداقل سه سانتی متر باشد . استفاده از اتیکت تائيد شده از دانشکده

- **دانشجويان آقا:** رويوش آرم دار سفيد (حداقل روي زانو را بپوشاند) ، شلوار پارچه اي مشکي ، مشکي ساده (از پوشيدن کفشهاي جلو باز يا تابستاني و رنگي اکيدا" خودداري گردد) باشد .وداراي آراستگي مو و ظاهر باشند . استفاده از اتیکت تائيد شده از دانشکده

۲- در دانشکده و محيط دانشگاه

- **دانشجويان خانم:** مانتو و شلوار مناسب (بلندي مانتو حداقل تا روي زانو و داشتن دکمه تا پايين) و از پوشيدن رنگهاي تند و زننده خودداري شود مثل قرمز ، سبز فسفري ، زرد و سفيد .

- از پوشيدن مانتوهاي نازک در فصل تابستان خودداري گردد .

- کفش بدون پاشنه و ساده يا پهنای پاشنه حداقل ۳ سانتی متری و رنگ تند و زننده نباشد .

- مقنعه مناسب و بلند رنگهاي مشکي ، سورمه اي ، قهوه اي و خاکستري .

- **دانشجويان آقا:** پيراهن آستين بلند و شلوار مناسب و ساده (شلوار پارچه اي) ، از پوشيدن رنگهاي تند و زننده خودداري شود (رنگ مشکي ، سورمه اي ، قهوه اي) .

کفش مناسب و از پوشيدن کفشهاي جلو باز بدون جوراب خودداري گردد .

۳- رعايت موارد ذيل در محيط دانشکده ، دانشگاه و بیمارستان براي کليه دانشجويان الزامي است :

- وضعيت ظاهري مناسب و آراستگي آنگونه که در شان دانشجويان مسلمان ايراني است .

- نداشتن هيچ گونه آرايش در محيط دانشکده و بیمارستان .

- از باز گذاشتن يقه خودداري شود (در آقایان) .

- پوشش کامل موها توسط مقنعه در خانم ها .
- اجتناب از الگوهای غرب و دون شان دانشجو در آرایش موها و وضعیت ظاهر .
- اجتناب از استفاده از زیور آلات در محیط دانشکده و بیمارستان البته در خانم ها حداکثر ، استفاده از حلقه وساعت و در آقایان انگشتری و ساعت .
- از به گردن آویختن هر گونه زنجیر و گردنبند خودداری شود.
- کوتاهی ناخن الزامی است .

شرایط کار دانشجویی

جهت رشته پرستاری

- درخواست کار دانشجویی از آموزش دانشکده
- تکمیل فرم مربوطه از آموزش دانشکده
- اعلام نمرات کارآموزی داخلی جراحی و اطفال به مسئول گروه داخلی جراحی
- معرفی دانشجو به دفتر پرستاری

جهت رشته های مامایی و فوریتها و اتاق عمل

- معرفی دانشجو به آموزش دانشکده از طرف مدیر گروه رشته مربوطه
- درخواست کار دانشجویی از آموزش دانشکده
- تکمیل فرم مربوطه از آموزش دانشکده
- معرفی دانشجو به دفتر پرستاری

صدور گواهی اشتغال به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی شیراز

- دانشجو باید در ترمی که تقاضای صدور گواهی اشتغال به تحصیل را می دهد انتخاب واحد داشته باشد.
- تقاضای صدور گواهی اشتغال به تحصیل به آموزش دانشکده از طرف دانشجو
- بر اساس تقاضای دانشجو فرم شماره ۲ و یا ۲ صادر می شود
- فرم شماره ۲ مستقیماً" به محل تقاضای دانشجو صادر می شود
- فرم شماره ۳ به اداره کل آموزش ودر صورت تایید به محل تقاضای دانشجو صادر می گردد.
- جهت صدور گواهی به اداره راهنمایی و رانندگی يك قطعه عکس مورد لزوم می باشد.

فرآیند ثبت نام و انتخاب واحد از طریق اینترنت

مرحله اول:

ابتدا وارد سایت اداره کل آموزش شده (<http://amoozesh.sums.ac.ir>) روی برنامه ارائه درس کلیک کرده. دانشکده مورد نظر را انتخاب نموده (دروس تخصصی، در دانشکده پرستاری و دروس عمومی در دانشکده پیراپزشکی) سپس رشته را انتخاب و بر روی ورودی مورد نظر کلیک کرده ، شماره دروس مورد نظر جهت ارائه در نیمسال دوم ۸۶-۸۷ را یادداشت نموده

مرحله دوم:

برای وصل شدن به نرم افزار ، هردانشجو دارای يك نام کاربري و يك كلمه عبور مي باشد .

که نام کاربري آن همان شماره دانشجویي مي باشد وکلمه عبور یکی از دو حالت زیر می باشد :

۱- شماره دانشجویي + شماره شناسنامه فرد مي باشد . به عنوان مثال برای دانشجویي به شماره ۷۱۱۵۵ و شماره شناسنامه ۱۲۳ ، نام کاربر برابر با ۷۱۱۵۵ و کلمه عبور برابر با ۷۱۱۵۵۱۲۳ خواهد بود. جهت برقراري ارتباط با نرم افزار خدمات آموزشی سپهرمهر ، ابتدا نیاز به نصب برنامه browser firefox دارید.

۲- دانشجو باید به دفتر آموزش دانشکده مراجعه کرده و password خود را از مسئول مربوطه دریافت نماید.(تاریخ مراجعه برای اخذ password متعاقبا اعلام خواهد شد).

پس از نصب این برنامه ، تنظیمات زیر را اعمال نمایید.

۱- این Browser را اجرا کرده ، درقسمت address bar ، دستور about: config را تایپ نموده و Enter نمایید.

۲- درصفحه باز شده درنوار مربوط به Filter عبارت dom.max را تایپ نموده وازلیست گزینه هاي موجود برروي عبارت dom.max- Script-run- time دو بار کلیک کرده ومدت زمان مربوطه را برابر ۶۰ قرار دهید .

نحوه اتصال به نرم افزار سپهر مهر

ابتدا به اینترنت متصل شوید .

آدرس سایت برنامه edu.sums.ac.ir می باشد که با استفاده از مرورگر fire fax ارتباط برقرار نمایید.

درینجمله مربوط به پیغام Server Certificate Expired برروي دکمه Continue کلیک کنید.

درینجمله Website certified by an unknown Authority برروي دکمه Ok کلیک نمایید.

درینجمله Security نیز برروي دکمه Ok کلیک کنید .

پس از این صفحه مربوط به نام کاربري وکلمه عبور را مشاهده مي کنید که دراین قسمت باید نام کاربري وکلمه عبور خود را که قبلا" نحوه اختصاص آن به دانشجو توضیح داده شد ه ، را وارد کرده ووارد برنامه شوید .

بلافاصله پس از ورود به نرم افزار کلمه عبور خود را تغییر دهید .

مرحله سوم:

پس از ورود به برنامه ، از کادر سمت راست ، منوی امور ثبت نام ، گزینه ثبت نام توسط دانشجو را انتخاب کنید (بر روی گزینه مورد نظر دوبار کلیک کنید)

در صفحه باز شده ، برای انجام عملیات ثبت نام مراحل زیر را انجام دهید:

- ۱- بر روی دکمه شروع ثبت نام کلیک نمایید
- ۲- برای اضافه کردن یک درس در کادر کد درس ، شماره درس را وارد نمایید ، چنانچه درس مورد نظر ارائه شده باشد ، کادرهای نام درس و گروه ارائه ، تعداد واحد تئوری ، تعداد واحد کارآموزی و آزمایشگاه که در هنگام ارائه درس مشخص شده اند ، نشان داده می شوند ، پس از آن بر روی دکمه اضافه کلیک کنید در این صورت درس مورد نظر در لیست دروس ثبت نامی نمایش داده می شود . به همین ترتیب برای درس های بعدی ابتدا کد درس را وارد کرده ، مراحل قبلی را تکرار کنید .
- ۳- ارسال به استاد راهنما : بعد از انجام مراحل انتخاب و اضافه کردن دروس و اطمینان از دروس انتخابی و گروه ها بر روی دکمه ارسال به استاد راهنما کلیک کنید در این هنگام لیست دروس شما برای استاد راهنمای مربوطه جهت تأیید ارسال می شود .
- ۴- پس از مدتی بعد از انجام مراحل ثبت نام، مجدد به سیستم وارد شده و از تأیید شدن دروس خود توسط استاد مشاور مطمئن شوید .

• **حذف درس :** برای حذف درس از لیست دروس ثبت نامی ، درس مورد نظر را انتخاب کنید ، سپس بر روی دکمه حذف کلیک کنید .

مشاهده وضعیت تحصیلی

برای این کار از منوی سمت راست کارنامه فارغ التحصیلی ، وضعیت تحصیلی دانشجو را انتخاب نمایید. در صفحه باز شده اطلاعاتی در ارتباط با مشخصات فردی و تحصیلی خود مشاهده می کنید . برای مشاهده دروس اخذ شده هرترم و نمره آنها ترم مربوطه را انتخاب نموده و دکمه مشاهده دروس کارنامه را کلیک کنید . بابه روزرسانی کارنامه خود می توانید آخرین تغییرات کارنامه خود را نیز مشاهده کنید . برای انجام این کار بر روی دکمه به روزرسانی کارنامه کلیک نمایید.

راهنمای دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)

آدرس کامل پستی: خیابان زند، میدان نمازی، ابتدای محوطه بیمارستان نمازی

صندوق پستی: ۱۳۵۹-۷۱۳۴۵

کد پستی: ۱۳۱۱۹-۷۱۹۳۶

تلفن: ۶۴۷۴۳۵۴-۷

دورنگار: ۶۴۷۴۳۵۲

آدرس پست الکترونیکی: nursing@sums.ac.ir